

Jaarverslag 2023
Samenwerkingsverband
Primair Passend Onderwijs Noord-Kennemerland

PO2703 (bestuursnummer 21630)

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
1. Voorwoord.....	5
2. Algemene informatie.....	6
2.1. Contactgegevens	6
2.3. Aantal leerlingen	7
3. Organisatie	7
3.1 Missie – onze maatschappelijke opdracht	7
3.2 Visie	7
3.3 Bestuurlijke vormgeving.....	8
3.3.1 Werkzaamheden van de directeur-bestuurder.....	9
3.4 Personeel.....	10
3.4.1 Personeelsbeleid	10
4. Governance	10
4.1 Verslag van de Raad van Toezicht	10
4.1.1 Taak, rol en bevoegdheden	11
4.1.2 Toezicht	11
4.1.3 Informatievoorziening.....	13
4.1.4 Risicomanagement	13
4.1.5 Vergaderingen en commissies.....	13
4.1.6 Inhoudelijke ontwikkelingen en voortgang.....	14
4.1.7 Werkgeverschap en wisseling van directeur-bestuurder.....	14
4.1.8 Zelfevaluatie	15
4.1.9 Nevenfuncties leden RvT en directeur-bestuurder	15
4.2 Ondersteuningsplanraad (OPR).....	15
4.3 Deelnemersraad (DR)	16
4.4 De personele medezeggenschapsraad (PMR).....	17
5. Realiseren van passend onderwijs	18
5.1 Reguliere scholen	18
5.1.1. Basis- en lichte ondersteuning	18
5.2 Werkgebieden	19
5.2.1 Extra ondersteuning	19
5.2.2 Multidisciplinair overleg MDO.....	19
5.2.3 Arrangementen	20

5.3 Gespecialiseerd onderwijs en speciale voorzieningen.....	21
5.3.1 Speciaal basisonderwijs.....	22
5.3.2 Speciaal onderwijs.....	22
5.3.3 Onderwijszorgvoorzieningen.....	22
5.4 Toelaatbaarheidsverklaringen.....	23
5.5 Tijdelijke interventie- en observatieplaatsen.....	24
6. Samenwerken binnen een netwerkorganisatie	24
6.1 Samenwerking met gemeenten	24
6.2 Samenwerking met ouders	25
6.3 Onze netwerkgroepen.....	25
7. Belangrijkste ontwikkelingen in 2023	26
7.1 Vierjaarlijks onderzoek van de onderwijsinspectie	26
7.2 Werving en selectie nieuwe bestuurder	27
7.3 Conferentie Toekomst maken we nu!.....	27
7.4 Jaarplan 2023	27
8. Automatisering en (data)veiligheid.....	29
8.1 Functionaris Gegevensbescherming	29
8.2 Verwerkersovereenkomsten	29
8.3 Privacyreglement.....	29
8.4 Bewaartermijnen.....	29
9. Overig	29
9.1 Klachten en bezwaarschriften	29
9.2 Vertrouwenspersonen.....	30
9.3 Huisvesting	30
10. Financieel jaarverslag 2023	31
10.1 Financieel beleid en beheer	31
10.2 Treasury.....	32
10.3 Allocatie van middelen.....	32
10.4 Toelichting op de balans per 31 december 2023	33
10.5 Toelichting op de exploitatie 2023.....	36
10.5.1 Toelichting op de baten.....	36
10.5.2 Toelichting op de lasten	39
10.5.3 Toelichting op de financiële baten en lasten	43
10.5.4 Totaalbeeld.....	44

10.6	Toelichting op het vermogen en indicatoren	45
10.7	Gevoerd beleid bij de beheersing van uitkeringen na ontslag.....	47
11.	Continuïteitsparagraaf.....	48
11.1	Uitgangspunten meerjarenbeleid	48
11.2	Leerlingaantallen en prognoses	50
11.3	Meerjarenbegroting	51
11.4	Vermogenspositie – meerjarenbalans	55
11.5	Risicoanalyse en risicomangement	56
Jaarrekening 2023	.....	59
	Grondslagen algemeen.....	60
	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	60
	Grondslagen voor de resultaatbepaling	61
	Balans per 31 december 2023.....	63
	Staat van baten en lasten over 2023.....	64
	Kasstroomoverzicht over 2023.....	65
	Toelichting behorende tot de balans	66
	Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	70
	Model G. Verantwoording subsidies	74
	Bestemming van het exploitatiesaldo	75
	Gebeurtenissen na balansdatum	75
	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	76
	WNT-verantwoording 2023.....	77
	Overige gegevens	80

Leeswijzer

Voor u ligt het Bestuursverslag 2023 van het samenwerkingsverband Primair Passend Onderwijs Noord-Kennemerland (PPO-NK). Middels dit jaarverslag legt het samenwerkingsverband (publieke) verantwoording af over het gevoerde beleid. Verder biedt het jaarverslag inzicht in de financiële resultaten en de relatie tot het gevoerde beleid. Meer (achtergrond) informatie over het samenwerkingsverband PPO-NK en het beleid vindt u onder het kopje beleidsdocumenten en in de trimesterrapportage op onze website <https://werkplaats.ppo-nk.nl>

1. Voorwoord

In september 2023 heeft er een bestuurswisseling plaatsgevonden. Het samenwerkingsverband heeft afscheid genomen van de grondlegger van PPO-NK Astrid Ottenheim-Vliegen. In de afgelopen negen jaar heeft de directeur-bestuurder een duidelijke visie en een goed werkende netwerkorganisatie neergezet. Ik zal als nieuwe directeur-bestuurder de ingeslagen weg voortzetten en met mijn kennis en ervaring de ambities zoals deze geformuleerd zijn in het Ondersteuningsplan Samen Leren Leven 2022-2026 verder vorm gaan geven.

Financieel is 2023 een gezond jaar geweest, mede door tussentijdse indexering en bekostiging door het Rijk. Een trend die aandacht vraagt, is het toenemend aantal leerlingen in het speciaal onderwijs. Het deelnamepercentage SO binnen PPO-NK is ruim boven het landelijk gemiddelde. Onze ambitie is dat zoveel mogelijk kinderen thuisnabij onderwijs krijgen en de kans krijgen zich te ontwikkelen binnen het reguliere onderwijs. Met bestuurders en werkgebieden voeren we de dialoog hoe we deze ambitie kunnen realiseren. Zowel de mogelijke generieke korting als het deelnamepercentage maken dat er voor 2024 en opeenvolgende jaren bewuste beleidskeuzes gemaakt moeten worden. Met name het versterken van de reguliere scholen, om tegemoet te komen aan de complexere context waar kinderen zich in bevinden en de bijkomende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften is een belangrijke prioriteit. De speciale scholen en inclusieondersteuners hebben hier een belangrijk rol in en gaat het gesprek over hoe we dit goed kunnen vormgeven met elkaar. Het uiteindelijke doel is om scholen meer regie te geven over de ondersteuning en deze duurzaam en structureel rondom het kind, de ouders, en de leraar te organiseren zodat zoveel mogelijk kinderen op de eigen school in de vertrouwde omgeving kunnen blijven. Dit vraagt van eenieder binnen ons netwerk reflectie, flexibiliteit, en daadkracht. Ik kijk er enorm naar uit om deze beweging samen tot stand te brengen komende jaren. Tot slot wil ik waardering uitspreken voor de leraren, schoolleiders en ondersteunend personeel die met hart en ziel werken om alle kinderen goed onderwijs te bieden. De omstandigheden maken het werken in het onderwijs niet altijd eenvoudig, denk aan de veranderende context van kinderen, het toenemende personeelstekort, en toch blijven deze mensen zich inzetten voor goed onderwijs. Veel dank daarvoor en samen hopen we de komende jaren het verschil te maken voor de kinderen in onze regio.

Janneke Oosterman

Directeur-bestuurder Samenwerkingsverband Primair Passend Onderwijs Noord-Kennemerland

Alkmaar, 17 april 2024

2. Algemene informatie

2.1. Contactgegevens

Organisatie PO2703

Bestuursnummer 21630

Stichting Passend Primair Onderwijs Noord-Kennemerland

Adres: Hertog Aalbrechtweg 5, 1823 DL ALKMAAR

Telefoonnummer: 072-7920110

E-mail: info@ppo-nk.nl

Website: www.ppo-nk.nl

2.2. Samenstelling samenwerkingsverband

Het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Noord- Kennemerland is gelieerd aan 13 schoolbesturen:

41364 Allente

41008 Aloysius Stichting Onderwijs Jeugdzorg

73919 Stichting Blossie

40400 Stichting Islamitische scholen El-Amal

40837 Stichting Heliomare Onderwijs

84489 Intergemeentelijke Stichting voor Openbaar Basisonderwijs (ISOB)

84489 Stichting Freinetschool Heiloo

41296 Stichting Vrijescholen Ithaka

42514 Stichting Ronduit

60997 Stichting Alkmaarse Katholieke Scholen (SAKS)

30013 Stichting Scholen van het Rozenkruis

40712 Stichting Tabijn

13622 LEV scholengroep West Nederland

Bij het samenwerkingsverband aangesloten gespecialiseerde scholen zijn:

- SBO de Vlindertuin (SAKS)
- SBO de Piramide (Stichting Ronduit)
- Expertisecluster Nexus (Aloysius Stichting)
- SO de Spinaker en de Stip (Stichting Ronduit)
- Heliomare de Alk (Stichting Heliomare Onderwijs)
- Heliomare de Ruimte (Stichting Heliomare Onderwijs)

2.3. Aantal leerlingen

In onderstaande tabel zijn de leerlingaantallen van het samenwerkingsverband per 1 februari 2023 opgenomen (in vergelijking met de aantallen op 1 februari 2022:

	<i>Werkelijk</i>	<i>Werkelijk</i>
Aantal leerlingen	1-feb-22	1-feb-23
Totaal aantal leerlingen basisonderwijs in SWV	20.548	20.484
Totaal aantal leerlingen SBO in SWV	380	369
Totaal aantal leerlingen in SWV	20.929	20.853
Aantal IIn SBO met TLV van dit SWV	353	340
Aantal IIn SO met TLV cat. 1 van dit SWV	349	363
Aantal IIn SO met TLV cat. 2 van dit SWV	58	49
Aantal IIn SO met TLV cat. 3 van dit SWV	51	68
Totaal SO	458	480
Totaal aantal leerlingen PO, SO, SBO	21.359	21.304
<i>Deelnamepercentage SBO</i>	<i>1,65%</i>	<i>1,60%</i>
<i>Deelnamepercentage SO</i>	<i>2,14%</i>	<i>2,25%</i>
Som van alle achterstandsscores van scholen binnen SWV	4.734	4.802

3. Organisatie

3.1 Missie – onze maatschappelijke opdracht

Alle kinderen verdienen passend onderwijs, in combinatie met passende zorg/jeugdhulp en een passende opvoeding om nu en later als volwassene op eigen wijze deel te kunnen nemen en bij te dragen aan onze samenleving.

We leveren samen (als samenwerkingsverband) een bijdrage aan een inclusieve samenleving waar iedereen tot zijn recht komt. Het recht op onderwijs en ontwikkeling is vastgelegd in diverse wetten en verdragen, die kunnen worden samengevat als: we moeten (en willen!) ‘Samen Leren Leven’.

3.2 Visie

Perspectief voor ieder kind | Een goede weg naar de toekomst vol hoop en vanuit een gedeeld perspectief met ouders en leerkrachten.

Ik maak verschil voor ons | We dragen samen de verantwoordelijkheid voor passend onderwijs en het dekkend netwerk voor de ontwikkelingsvragen van alle kinderen in ons samenwerkingsverband en we laten niet los tot dat het kind weer floreert.

Samen leren Leven | Thuisnabij en inclusief onderwijs voor alle leerlingen in ons samenwerkingsverband. We omarmen diversiteit en benutten op positieve wijze verschillen.

3.3 Bestuurlijke vormgeving

PPO-NK is een stichting die bestuurd wordt volgens het raad-van-toezicht-model. Hierbij wordt de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs gevolgd. In deze code zijn de basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders en managers in het primair onderwijs. In 2020 is de Code Goed Bestuur PO vernieuwd. De belangrijkste verandering ten opzichte van de bestaande code is dat deze nieuwe Code Goed Bestuur principle based is. Hier hoort het beginsel 'doen en verantwoorden' bij. Het bestuur en de toezichthouder maken zichtbaar hoe zij de code toepassen in hun handelen.

De vier principes waaruit de Code Goed Bestuur is opgebouwd zijn:

- Goed onderwijs voor alle kinderen;
- Verbinding met de maatschappelijke context;
- Professionalisering en samenwerking organisatie, bestuur en toezichthouder;
- Integriteit en transparantie.

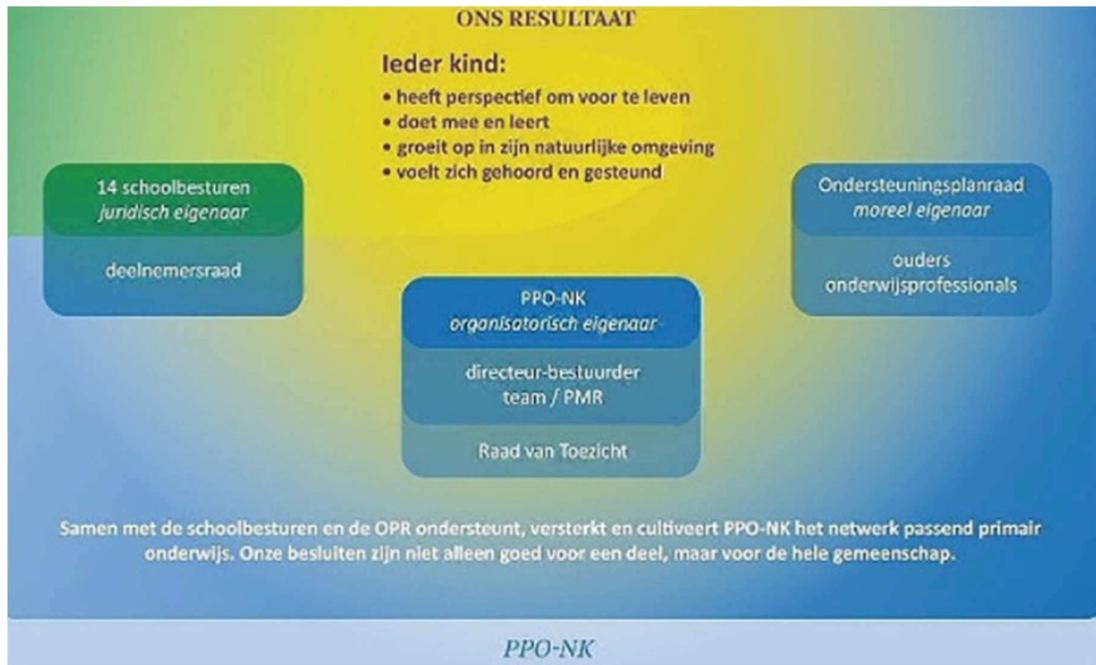
Aan elk principe zijn denkrichtingen verbonden die het gesprek tussen bestuurders en toezichthouders en andere partijen stimuleren. Het samenwerkingsverband volgt deze Code Goed Bestuur Primair Onderwijs met twee uitzonderingen: het samenwerkingsverband heeft geen klokkenluidersregeling en geen integriteitscode vastgesteld, aangezien deze punten geen wettelijke verplichting zijn, omdat de omvang van de organisatie kleiner is dan 50 personeelsleden.

1. Het bestuur publiceert op de website onder [beleidsdocumenten](#):
  - Het bestuursverslag en de jaarrekening conform de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs
  - De statuten
  - Het bestuursreglement
  - De samenstelling van de RvT, nevenfuncties en honorering van bestuursleden en de toezichthouders
  - Het rooster van af- en aantreden van de RvT conform de maximale termijn van 4 jaar en maximale zittingstermijn van 8 jaar.
  - De klachtenregeling.
2. Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de wijze waarop de evaluatie van het bestuur door het intern toezicht heeft plaatsgevonden.
3. Een lid van het bestuur kan niet tegelijkertijd de functie van intern toezichthouder vervullen bij een organisatie in een aanpalende onderwijssector in hetzelfde voedingsgebied.
4. Een (oud) toezichthouder in het primair onderwijs kan niet binnen vier jaar na aftreden benoemd worden tot (dagelijks) bestuurder bij dezelfde onderwijsorganisatie als waar hij toezichthouder is of is geweest.

We onderscheiden de volgende rollen:

- De Directeur-bestuurder
- De Deelnemersraad
- De Raad van Toezicht
- De Ondersteuningsplanraad (OPR)
- De Personele Medezeggenschapsraad (PMR)

Organogram

In bovenstaand figuur is de governance structuur van PPO-NK weergegeven in het blauwe deel.

- De directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk voor het inhoudelijke, het personeels- en financieel beleid van de stichting.
- De Raad van Toezicht (RvT) treedt op als werkgever van het bestuur en houdt toezicht op de directeur-bestuurder.
- De bestuurders van de 14 deelnemende schoolbesturen vormen samen de deelnemersraad en treden op als juridisch eigenaar.
- Het moreel eigenaarschap is in handen van de Ondersteuningsplanraad (OPR), waarin een vertegenwoordiging van ouders en onderwijsprofessionals zitting neemt.
- De formele medezeggenschap van de medewerkers van het samenwerkingsverband is geregeld via de PMR.

3.3.1 Werkzaamheden van de directeur-bestuurder

In 2023 vond er een wisseling van directeur-bestuurder plaats. Mevrouw Astrid Ottenheim nam per 1 oktober afscheid en mevrouw Janneke Oosterman trad per 1 september aan (verhouding vrouw-man in 2023: 100%-0%).

De werkzaamheden van Astrid Ottenheim in de eerste periode van het jaar bestonden voornamelijk uit: de afronding van het NRO-onderzoek, de werving en selectie van de nieuwe directeur-bestuurder, de voorbereiding van het team op de nieuwe situatie per 1 september, het schrijven van het (overdracht) boek 'Hoe is het met jou?' en de conferentie Toekomst maken we nu!

Janneke Oosterman heeft vanaf september veel aandacht geschonken aan het kennismaken met het team, school- en gemeentebestuurders en andere partners, het doorgronden van de cultuur van de organisatie, het jaarplan 2024, de begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2024-2027.

3.4 Personeel

Het vaste team van PPO-NK was in 2023 als volgt samengesteld:

- Management en organisatie: directeur-bestuurder (1 fte), regisseur kwaliteit en bedrijfsvoering (0,8 fte), medewerker beleid en kwaliteit (0,9 fte) en managementassistente (1 fte).
- Uitvoeringsorganisatie: 10 consultants (8,3 fte)

Naast het vaste team huurden we structureel ook mensen in:

- Controller via OHM/OOG (0,2 fte)
- HRM via OHM/OOG (minimaal)
- Ambulant begeleider nieuwkomers via Allente (0,8 fte)
- Inclusieondersteuners via Heliomare (3,16 fte)
- Inclusieondersteuners via Aloysius (0,8 fte)
- Inclusieondersteuner via Ronduit (0,2 fte)
- Jeugdarts (TLV-commissie)
- Onderwijsbegeleidingsdienst (TLV-commissie)

Incidenteel hebben we in 2023 de volgende derden ingehuurd:

- Consulent t.b.v. ziektevervangning
- Projectleider SOOS (0,2 fte)
- Ondersteuning OOG t.b.v. Klas op Wielen

De verwachting is dat er in 2024 geen gebruik meer gemaakt wordt van ondersteuning t.b.v. de Klas op Wielen. Van de projectleider voor SOOS verwachten we rond de zomer afscheid te nemen. Verder gaan we ervan uit dat we met dezelfde mensen blijven (samen)werken.

3.4.1 Personeelsbeleid

Het personeelsbeleid is belegd bij de regisseur kwaliteit en bedrijfsvoering, zij werkt hierin samen met een HR-medewerker van OOG. In 2023 is OOG overgegaan naar een nieuw HR-systeem Visma Talent. De Arbodienst is samengegaan met de Paradigma groep. We hebben in 2023 te maken gehad met twee langdurige ziekten. Hiervoor is vervanging geregeld. De verwachting is dat zij beiden in januari 2024 weer gaan re-integreren. Daarnaast is er in het afgelopen jaar veel aandacht geweest voor werkdrukbeleving door de consultants. In 2024 zal de werkdrukbeleving nader onder de loep genomen worden met als doel een duurzame verbetering. Daarnaast zal de gesprekcyclus opgestart worden. Elke medewerker voert met ingang van 2024 jaarlijks een persoonlijk ontwikkelgesprek met de directeur- bestuurder.

4. Governance

4.1 Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) van PPO-NK bestaat uit mevrouw A.M.G. (Marianne) Volp-Kortenhorst (voorzitter), de heer J.H. (Hans) Bouwmeester en de heer R.G.H. (Rob) van Dam. Drie toezichthouders die onafhankelijk staan t.o.v. de organisatie en het organisatienetwerk. Een beknopt overzicht van hun overige functies is elders in dit verslag opgenomen.

De verhouding vrouwen – mannen in de Raad van Toezicht in 2023 is 67%-33%.

4.1.1 Taak, rol en bevoegdheden

De Raad van Toezicht functioneert binnen de stichting met een eigen verantwoordelijkheid en een vastgestelde rol. Deze rol en verantwoordelijkheid liggen primair verankerd in de statuten en secundair in het reglement van de RvT. Sinds de oprichting in 2019 is er sprake van een hybride governance. Enerzijds is er het samenwerkingsverband als juridische entiteit, anderzijds houdt de raad toezicht op de manier waarop de directeur-bestuurder met de uitvoeringsorganisatie concrete resultaten boekt. De uitvoeringsorganisatie bestaat uit een netwerk van eigen mensen en onafhankelijke instanties, verenigd in doelstellingen die samen haalbaar zijn en die geen instantie op eigen houtje kan bereiken.

PPO-NK is een stichting die bestuurd wordt volgens het raad-van-toezicht-model. Hierbij wordt de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs gevolgd. In deze code zijn de basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders en managers in het primair onderwijs. In 2020 is de Code Goed Bestuur PO vernieuwd. De belangrijkste verandering ten opzichte van de bestaande code is dat deze nieuwe Code Goed Bestuur principle based is. Hier hoort het beginsel 'doen en verantwoorden' bij. Het bestuur en de toezichthouder maken zichtbaar hoe zij de code toepassen in hun handelen. De vier principes waaruit de Code Goed Bestuur is opgebouwd zijn:

- Goed onderwijs voor alle kinderen;
- Verbinding met de maatschappelijke context;
- Professionalisering en samenwerking organisatie, bestuur en toezichthouder;
- Integriteit en transparantie.

Aan elk principe zijn denkrichtingen verbonden die het gesprek tussen bestuurders en toezichthouders en andere partijen stimuleren. Het samenwerkingsverband volgt deze Code Goed Bestuur Primair Onderwijs met twee uitzonderingen: het samenwerkingsverband heeft geen klokkenluidersregeling en geen integriteitscode vastgesteld, aangezien deze punten geen wettelijke verplichting zijn, omdat de omvang van de organisatie kleiner is dan 50 personeelsleden.

4.1.2 Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het functioneren van het SWV en het behalen van de doelen. Kernelementen van de toezichthoudende taak zijn:

- Toezicht op het functioneren van de organisatie in het algemeen. Ook in 2023 was de raad zich bewust van de wettelijke voorschriften en zag de raad toe op de naleving ervan.
- Goedkeuring van de begroting, het jaarverslag (inclusief het bestuursverslag en de jaarrekening), waarbij in het verslagjaar 2023, de rechtmatige verwerving en doelmatige besteding van de middelen onderwerp van aandacht en goedkeuring waren. Om goed en adequaat zicht te houden, sloot de controller aan bij de bespreking van alle financiële rapportages om een toelichting te geven op de cijfers en bestedingsvragen te beantwoorden.
- Ook het ondersteuningsplan en het strategisch beleid (jaarplan) en eventueel andere daartoe binnen het bevoegd gezag aangewezen besluiten. Een nieuw jaarplan werd in 2023 goedgekeurd.
- Aanwijzing van de accountant die belast is met de controle van de jaarrekening.
- Goedkeuringsrecht ten aanzien van statutenwijziging.
- Het werkgeverschap ten opzichte van de directeur-bestuurder. Daaronder is ten minste begrepen uitoefening van de bevoegdheden ten aanzien van benoeming, functioneren, beoordelen, schorsing, ontslag en beloning.

- Met raad en adviezen terzijde staan van de directeur-bestuurder en fungeren als klankbord.
- De Code Goed Bestuur Primair Onderwijs is leidraad voor de raad. Bewust zijn de vier principes van deze code een richtlijn bij het toezicht: 1. Goed onderwijs voor alle kinderen. 2. Verbinding met de maatschappelijke context. 3. Actieve bevordering van de eigen professionaliteit en die van de medewerkers. 4. Integriteit en transparantie.

De Raad van Toezicht heeft toezicht gehouden op de doelmatige bestedingen van de middelen door

- het beleid, vooral verwoord in het Ondersteuningsplan en het Jaarplan, te hebben beoordeeld als doelmatig beleid, en de voorgenomen uitgaven en bestede middelen eveneens te hebben beoordeeld als doelmatig. Hierbij gaven de directeur-bestuurder en de controller, en ook documenten als de begroting, financiële trimesterrapportages en de jaarrekening ons de benodigde informatie. Deze documenten zijn gedurende het jaar in de Raad van Toezicht besproken en worden door ons in samenhang met de inhoudelijke trimesterrapportages besproken. Op onderdelen hebben wij daarover aanvullende toelichting gevraagd van directeur-bestuurder en controller. Die informatie voldeed in onze ogen. Voor wat betreft de doelmatigheid steunen wij ook op de informatie die wij verkrijgen uit de gesprekken die wij gedurende het jaar voeren met de deelnemersraad en de OPR en het vierjaarlijks inspectierapport van de Inspectie van het Onderwijs.

De Raad van Toezicht heeft toezicht gehouden op de rechtmatige bestedingen van de middelen door

- de besteding, vooral voortvloeiend uit het Ondersteuningsplan en het Jaarplan, te hebben beoordeeld als rechtmatig, en de voorgenomen uitgaven en bestede middelen eveneens te hebben beoordeeld als rechtmatig. Hierbij gaven de bestuurder en de controller, en ook documenten als de begroting, financiële trimesterrapportages en de jaarrekening ons de benodigde informatie. Deze documenten zijn gedurende het jaar in de Raad van Toezicht geagendeerd en zijn door ons in samenhang met de inhoudelijke trimesterrapportages besproken. Op onderdelen hebben wij daarover aanvullende toelichting gevraagd van directeur-bestuurder en controller. Die informatie voldeed in onze ogen. Voor wat betreft de rechtmatigheid steunen wij ook op de controleverklaring, het accountantsverslag en de bespreking van de jaarstukken met de externe accountant.

De Raad van Toezicht heeft toezicht gehouden op de rechtmatige verwerving van de middelen door

- de inkomsten van het samenwerkingsverband goed te bekijken op afkomst van de middelen. Dat doen wij door de begroting, tussentijdse financiële rapportages en jaarrekening te bespreken met de directeur-bestuurder en de controller. Vrijwel alle binnenkomende middelen betreffen de reguliere gelden van het Rijk, specifieke aanvullende Rijkssubsidies en gelden van gemeenten met een expliciete bestemming. Deze binnenkomende gelden kennen naar aard, omvang of afkomst geen bijzonderheden.

4.1.3 Informatievoorziening

De Raad van Toezicht maakt ook in 2023 bij het uitvoeren van haar toezichthoudende taak gebruik van de volgende documenten die specifiek betrekking hebben op de risicobeheersing en zicht geven op een doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen:

- Jaar- en meerjarenbegroting
- Jaarplan
- Bestuursverslag en jaarrekening
- Accountantsverslag
- Inspectieverslag
- Trimesterrapportages
- Verslagen van de deelnemersraad en de OPR

Aan de hand van deze documenten en gevoed door ontmoetingen met betrokken interne en externe stakeholders geeft de raad goedkeuring of advies aan de directeur-bestuurder. Hiervoor zijn meerdere contactmomenten gedurende het jaar. Naast de reguliere vergaderingen vinden tussentijdse gesprekken met de directeur-bestuurder plaats. (zie ook 4.1.7) En zijn er twee contactmomenten per jaar met de deelnemersraad, ondersteuningsplanraad en met ingang van 2024 ook met de PMR.

4.1.4 Risicomanagement

Als belangrijkste onderwerpen die in het kader van risicomanagement aan de orde zijn gekomen binnen de vergaderingen van de Raad van Toezicht in 2023 noemen we:

- Constatering tekortkoming in het jaarverslag van de RvT door Onderwijsinspectie bij vierjaarlijks onderzoek in februari 2023
- Zichtbaarheid van de RvT binnen de organisatie
- Functioneren OPR
- Wisseling van directeur-bestuurder
- Sluiting behandelcentrum Wijdenes (Parlan)
- Toestroom nieuwkomers met intensieve ondersteuningsbehoeften
- Zicht op doelmatige en rechtmatige besteding van middelen voor de basis- en lichte ondersteuning.

4.1.5 Vergaderingen en commissies

De RvT komt gemiddeld 6x per jaar bij elkaar. De agenda werd in samenwerking met directeur-bestuurder en de voorzitter opgesteld door een van de consultants, deze consultant verzorgde ook de verslagen, actie- en afsprakenlijsten en de publicatie in de bestuurskamer binnen de community. Vanwege de geringe omvang van de RvT is besloten niet te werken met commissies. We verrichten gezamenlijk de voorbereidende werkzaamheden die elders in commissie zijn belegd.

In het kalenderjaar 2023 is de raad 6x bijeengewees.

15-02-2023 Reguliere bijeenkomst

04-04-2023 Gezamenlijke bijeenkomst met de deelnemersraad, OPR en RvT's van de schoolbesturen.

12-04-2023 Reguliere bijeenkomst

21-06-2023 Reguliere bijeenkomst

04-10-2023 Reguliere bijeenkomst

17-10-2023 Gezamenlijke bijeenkomst met deelnemersraad en de OPR.

4.1.6 Inhoudelijke ontwikkelingen en voortgang

De Raad van Toezicht heeft in het afgelopen jaar herhaaldelijk haar complimenten uitgesproken over de wijze waarop zij door de directeur-bestuurder is meegenomen in de ontwikkelingen van het samenwerkingsverband. Belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen die in dit kalenderjaar besproken zijn en volgens de raad van invloed zijn op de doorgroei en voortgang van het samenwerkingsverband als netwerkorganisatie en passend bij de visie zoals deze omschreven is in het ondersteuningsplan, zijn:

- De grote betrokkenheid van alle geledingen binnen het netwerk bij het vierjaarlijkse inspectieonderzoek in februari 2023. En de goede eindbeoordeling.
- De zorgvuldige selectie en werving van de nieuwe directeur-bestuurder in samenwerking met Movimento Zorg, met vertegenwoordigers vanuit het consulententeam, de deelnemersraad en de OPR. Samen met de stakeholders is daarbij goede aandacht geschonken aan de formulering van het profiel van de nieuwe directeur-bestuurder.
- De start van SOOS – Sterke Ondersteuning op School - een project met als doel dat onderwijs en zorg preventief samenkomen binnen de reguliere school.
- Goedkeuring van het addendum behorend bij het ondersteuningsplan Samen Leren Leven 2022-2026 waarin duidelijke richtlijnen voor verwijzing, heldere routes en criteria om passend onderwijs vorm te geven, ambitieuze kwalitatieve en kwantitatieve doelen en de vangnetregeling zijn opgenomen.
- De ontwikkelingen binnen de netwerkgroep Hoogbegaafdheid. De raad is voornemens om in het kalenderjaar 2024 een werkbezoek te brengen aan de bovenbestuurlijke plusklassen en de voorziening Trimaran.
- De interne dialoog met alle geledingen om zicht te krijgen op doelmatige bestedingen van de middelen voor passend onderwijs.

Tot slot ziet de raad met de komst van de nieuwe directeur-bestuurder ruimte voor ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering, personeelsbeleid en herijken van rollen en verantwoordelijkheden.

4.1.7 Werkgeverschap en wisseling van directeur-bestuurder

In de late herfst van 2022 besprak Astrid Ottenheim met de RvT haar voornemens t.a.v. haar verdere loopbaan. Met respect voor haar plannen werkten de raad en Astrid intensief samen aan een zorgvuldig proces van overgang naar een opvolger als directeur-bestuurder.

Op 10 juli 2023 stond een afscheidsetentje in het teken van tevreden terugkijken en geïnspireerd vooruitkijken.

Op 20 september 2023 nam het grote netwerk van PPO-NK afscheid van Astrid tijdens de Conferentie Toekomst maken we nu!. Astrid werd geprezen als de initiator en vaandeldrager van een pedagogisch ecosysteem dat bruist van verbinding, empathie en inspiratie.

Op 1 september nam Janneke Oosterman het stokje over als directeur-bestuurder. De raad heeft met een welkomstentje op 27 juli 2023 de gewoonte van veilig, vertrouwd en nabij werkgeverschap met Janneke bij die gelegenheid gestart.

4.1.8 Zelfevaluatie

De Raad van Toezicht reflecteert voor afsluiting van iedere vergadering op het eigen functioneren. Kort aan de orde komen de vragen "Hoe waren in deze bijeenkomst de sfeer, het proces, het resultaat en de voorbereiding." Daarnaast kijkt de raad breder terug en vooruit op het eigen functioneren tijdens etentjes, bij ontmoetingen met de andere geledingen, tijdens (remuneratie-)gesprekken met de directeur-bestuurder. Een evaluatieronde met een externe gespreksleider wordt uitgevoerd in 2024. De RvT is tevreden over de ontwikkeling van het samenwerkingsverband PPO-NK en ondersteunt die van harte. Het is een prettige omgeving om in te werken en om de functie van toezichthouder te mogen vervullen.

4.1.9 Nevenfuncties leden RvT en directeur-bestuurder

Naam	Hoofdfunctie (beroep)	Nevenfunctie(s)
Mw. J Oosterman	Directeur- bestuurder PPO- NK	Geen
Mw. A.M.G. Volp - Kortenhorst		<ul style="list-style-type: none"> - Voorzitter Raad van Toezicht swv PPO-NK - Voorzitter Raad van Toezicht swv IJssel Berkel te Zutphen - Voorzitter Raad van Beheer ds. Pierson College te Den Bosch - Lid Raad van Toezicht Teylingereind te Sassenheim - Voorzitter ad interim-bestuur van Stichting Katholiek Onderwijs Aalsmeer te Aalsmeer (t/m 30 juni 2023)
Dhr. J.H. Bouwmeester		<ul style="list-style-type: none"> - Lid RvT swv PPO NK - Voorzitter RvT swv BEPO Culemborg - Lid Bestuur VRSSH Zuid - West Veluwe Bennekom - Eigenaar Wijnbouw Beheer BV
Dhr. R.G.H. van Dam	Bestuurder PZNL Bestuurder a.i. LuciVer	<ul style="list-style-type: none"> - Lid Raad van Toezicht swv PPO-NK - Lid Raad van Toezicht GGZ WNB (t/m november 2023) - Voorzitter Raad van Toezicht Rafaëlstichting - Lid Raad van Toezicht De Pieter Raat Stichting - Voorzitter Raad van Commissarissen Regionale Organisatie Huisartsen Amsterdam

4.2 Ondersteuningsplanraad (OPR)

De ondersteuningsplanraad (OPR) is een speciale medezeggenschapsraad van een samenwerkingsverband waarin over passend onderwijs wordt vergaderd. In de OPR zitten leraren en ouders van scholen binnen het samenwerkingsverband. De OPR heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan en toetst onder andere beleidsstukken, waaronder het jaarplan en de begroting, op navolgbaarheid.

In de eerste periode van het kalenderjaar zijn twee OPR-leden dhr. F. Busink (ouder) en dhr. R. Heerema (ouder) wegens persoonlijke redenen voortijdig afgetreden. Met ingang van de zomervakantie trad, aan het einde van haar termijn ook de voorzitter mevrouw C. Meijer (personeelsgeleding) af.

De OPR startte na de zomer met vier leden. Mevrouw R. van Tol (ouder) werd benoemd als voorzitter en is gestart met een wervingscampagne voor nieuwe leden. De wervingsactie en de aansluitende introductie-bijeenkomst die op 27 november digitaal werd gehouden, leverde een vijftal kandidaten. Hiervan hebben vier mensen aangegeven toe te willen treden tot de OPR. De vijfde kandidaat besloot na de informatiebijeenkomst dat het lidmaatschap niet passend was bij haar verwachtingen.

De focus van de OPR zal liggen op logica en navolgbaarheid in de beleidsstukken. Daarnaast wil de OPR in 2023-2024 graag duidelijke opleggers bij de stukken ontvangen en heeft de OPR de wens uitgesproken tweemaal per jaar een overlegmoment te hebben met de Raad van Toezicht.

4.2.1 Samenstelling en vergaderingen van de OPR

Samenstelling per 31-12-2023

Voorzitter	Rosalie van Tol (ouder)
Leden	Daan Hes (ouder)
	Ellen Thomas (personeel)
	Rob Tuinman (personeel)
	Mike Lute (personeel)
	Esther Nagtegaal (personeel)
Externen	Lisette Bruin (secretaresse)
	Ekon Hartog (adviseur)

De OPR is in 2023 vijf keer bij elkaar gekomen, in de vergaderingen zijn onder andere de volgende zaken aan de orde geweest:

- De wens om in beleidsstukken en rapportages zaken zodanig te beschrijven, dat processen en beleidskeuzes op meetbare resultaten en op logische navolgbaarheid beoordeeld kunnen worden.
- Instemming met de honorering van de Raad van Toezicht.
- Instemming op het addendum behorend bij het ondersteuningsplan 2022-2026.
- De jaarstukken 2022 en het accountantsverslag 2022.
- Deelname aan de werving en selectie van de nieuwe directeur-bestuurder.
- Kennismaken met de nieuwe directeur-bestuurder.
- Vaststellen van het Huishoudelijk Reglement (versiedatum 01-09-2023).
- Wervingsactie nieuwe leden.

4.3 Deelnemersraad (DR)

De deelnemersraad bestaat uit de bestuurders van de dertien deelnemende schoolbesturen. Zij treden op als juridisch eigenaar en zijn de uitvoerders van (passend) onderwijs. De deelnemersraad is in 2023 zesmaal bijeengewees. Alle bijeenkomsten stonden in het teken van de gezamenlijke opgave 'inclusief onderwijs', de beoogde doelen voortkomend uit het Ondersteuningsplan en het jaarplan 2023. Naast ruimte voor het delen van ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband was er ook ruimte om gezamenlijk te ontwerpen rond vraagstukken die voortkwamen uit het jaarplan. Tijdens deze sessies stond de rol van de schoolbestuurder in het realiseren van passend onderwijs op haar scholen centraal.

De deelnemersraad is in 2023 op de volgende dagen bijeengekomen:

17 januari	Reguliere vergadering
14 februari	Reguliere vergadering
4 april	Reguliere vergadering Thema met de OPR, RvT en RvT's van de schoolbesturen 'Toezicht'
20 juni	Reguliere vergadering
17 oktober	Reguliere vergadering Thema met de OPR en RvT 'Verbinding passend onderwijs & jeugdhulp'
28 november	Reguliere vergadering

In de vergaderingen zijn naast de inhoudelijke thema's voortkomend uit het jaarplan 2023 o.a. de volgende zaken aan de orde gekomen:

- Vierjaarlijks inspectiebezoek
- Inclusieve Huisvesting
- Trimesterrapportage
- Addendum behorend bij het Ondersteuningsplan 2022-2026
- Bestuurlijke reflectiegesprekken
- Jaarplan 2023
- Begroting 2023 en meerjarenbegroting 2023-2026
- Wisseling van directeur-bestuurder en deelname aan de werving en selectieprocedure
- Ambities voor 2024.

De volgende gasten (netwerkgroepen) hebben een inhoudelijk vraagstuk ingebracht:

- Netwerkgroep Nieuwkomers
- Pilot Sterke ondersteuning op School (SOOS)
- Netwerkgroep Meer- en hoogbegaafdheid
- Gedragsinterventie De Plezierige Klas.

In de laatste vergadering van 2023 is afgesproken om vanaf 2024 met een agendacommissie te werken, meer tijd te reserveren voor dialoog en meer inhoudelijke thema's te behandelen.

4.4 De personele medezeggenschapsraad (PMR)

De PMR van een samenwerkingsverband ziet toe op alle zaken die samenhangen met het personeel en geeft hierover gevraagd en ongevraagd advies aan de directeur-bestuurder. Met ingang van 2024 zal de PMR ook tweejaarlijks met de Raad van Toezicht spreken. De PMR van PPO-NK bestaat uit drie personen te weten: Kristel Hoogeveen (consulent), Eva Schmidt-Crossen (consulent) en Anita Bleiksloot (management ondersteuner). In het kalenderjaar 2023 is de PMR twee keer bijeengewees. Onderwerpen die aan de orde gekomen zijn:

- Positie: De PMR is zoekende naar haar positie in de organisatie van PPO-NK. De organisatie telt 14 werknemers. De PMR is op zoek naar onderwerpen die in het gehele team kunnen/moeten worden besproken en welke onderwerpen écht bij een PMR horen.

- RIE: De Arbodienst heeft voor zowel het samenwerkingsverband PO als VO de RIE uitgevoerd. Het ARBO-beleidsplan en het BHV-plan ontbraken. Hier is aandacht aan geschonken binnen de organisatie. De PMR monitort het proces.
- BHV: Het komt voor dat er op kantoor avondsessies en momenten in de werkweek zijn, waarbij er geen Bhv'er op kantoor is. Hoe kunnen wij als organisatie zorgen dat er toch een veilige situatie is? Er is een voorstel gedaan voor een incompany-training BHV.
- Jaarplan-begroting 2024: In een teamoverleg zijn de documenten en bijbehorende doelstellingen besproken.
- Het Addendum op het ondersteuningsplan 2023- 2027 is besproken en voor kennis aangenomen. Acties vanuit het ondersteuningsplan geldend voor de gehele organisatie, zullen in een teamoverleg worden behandeld.
- Er waren vragen over de duurzame inzetbaarheid. Hier is toelichting op gevraagd. Er is in het teamoverleg over de duurzame inzetbaarheid gesproken en vragen zijn beantwoord.
- De PMR heeft de werving en selectie van de nieuwe directeur-bestuurder goed gevolgd en kijkt positief terug op het proces.
- De PMR is om advies gevraagd m.b.t. het stopzetten van het vervangingsfonds. De PMR- leden hebben positief geadviseerd.

5. Realiseren van passend onderwijs

Samen met de gemeenten in de regio Alkmaar ondersteunen we scholen, kinderen en ouders bij het bieden van passend onderwijs, zorg en opvoeding. Dit doen we voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar. Ons streven is dat kinderen opgroeien in hun eigen woonomgeving op een reguliere basisschool.

5.1 Reguliere scholen

Van de 21.387 leerlingen die in ons samenwerkingsverband naar school gaan, gaat 96,1% naar een reguliere school in de eigen woonomgeving.

5.1.1. Basis- en lichte ondersteuning

Voor sommige kinderen is het reguliere aanbod niet toereikend en is er iets extra's nodig. Om dit te realiseren krijgen alle scholen jaarlijks een budget per leerling voor de basis- en lichte ondersteuning. In 2023 bedroeg dit €115,- per leerling. We zijn er steeds van uit gegaan dat scholen deze middelen effectief inzetten en dat schoolbesturen zicht hebben op de besteding. Om als samenwerkingsverband ook voldoende zicht te krijgen op de doelmatigheid van de besteding zullen we in 2024 samen met de schoolbestuurders een verantwoording ontwikkelen. Daarnaast zullen we in 2024 het basisbudget per leerling verhogen naar €130,- per leerling, we geven scholen daarmee meer financiële armslag en eigen regie om het eigen reguliere (preventieve) aanbod structureel te versterken. We verwachten daarmee een afname van het aantal aanvragen voor individuele arrangementen.

5.2 Werkgebieden

Ons samenwerkingsverband bestaat uit 102 scholen verdeeld over acht (geografische) werkgebieden. Om meer samenwerking en uitwisseling van kennis tussen de werkgebieden te stimuleren, werken de werkgebieden die onder dezelfde gemeente(n) vallen samen in drie clusters:

Alkmaar	Bergen-Heiloo	Dijk & Waard
Alkmaar-Noord – 01AN	Bergen – 04BE	Langedijk – 06LA
Alkmaar-Oost – 02AO	Heiloo – 05HE	Heerhugowaard-Zuid – 07HZ
Alkmaar-Zuid – 03AZ		Heerhugowaard-Noord – 08HN

In de acht wijk- en dorpsgerichte werkgebieden werken alle scholen samen en leren met en van elkaar, over de muren van de schoolbesturen heen. Aan ieder werkgebied is een consulent – als verbindende factor – aan de scholen verbonden. De consulent is verantwoordelijke voor het gesprek tussen kind, leraar en ouder over de ontwikkeling van het kind en wat er nodig is om verder te ontwikkelen. Naast de consultants zijn er jeugd- en gezinscoaches betrokken en wordt er nauw samengewerkt met leerplichtambtenaren.

Elke vier maanden komen schooldirecteuren, intern begeleiders, consultants en J&G-coaches bij elkaar om ontwikkelingen in het werkgebied te bespreken. Onderwerpen die aan de orde komen zijn bijvoorbeeld het aantal ondersteuningsvragen, toelaatbaarheidsverklaringen, de inzet van ambulante begeleiding, de multidisciplinaire overleggen en de besteding van middelen. Deze bijeenkomsten worden trimesterbijeenkomsten genoemd. De uitkomsten van deze besprekingen zijn terug te lezen in de trimesterrapportage. Tweejaarlijks staat de trimesterrapportage ter bespreking op de agenda van de deelnemersraad, op deze wijze blijven de schoolbestuurders ook op de hoogte van de ontwikkelingen in de werkgebieden en kunnen zij daarover weer in gesprek gaan met de eigen scholen.

5.2.1 Extra ondersteuning

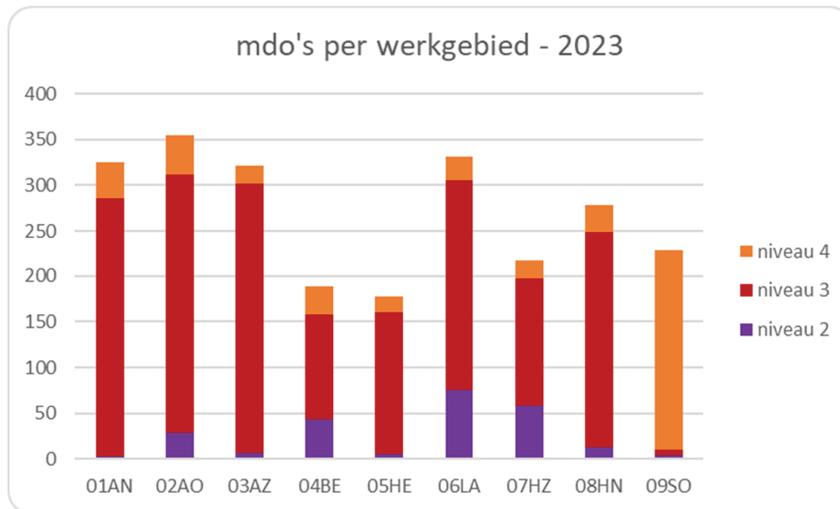
Voor extra ondersteuning kunnen scholen een beroep doen op het samenwerkingsverband. De extra ondersteuning is gericht op versterking van het kind, de leerkracht, de onderlinge interactie en de context. Alle scholen in ons samenwerkingsverband werken met TOP dossier, een instrument om de ondersteuningsvraag van leerlingen vanuit meerdere perspectieven in kaart te brengen. De consultants verzamelen, samen met de school, ouders, eventueel betrokken zorgpartners en het kind de juiste gegevens voor een Totaal Ontwikkel Plan. Vragen die hierin beantwoord worden zijn: wat is de ondersteuningsvraag? Wat zijn de cruciale doelen? Welke onderwijsbehoefte heeft het kind? Welke ondersteuningsbehoefte heeft de leerkracht? Wat gaan we doen? Wat is het effect van de ondersteuning? Ondersteuning van kinderen wordt na 10 weken geëvalueerd. Als er geen of onvoldoende ontwikkeling zichtbaar is wordt een MDO georganiseerd en besproken hoe de interventie kan worden opgeschaald

5.2.2 Multidisciplinair overleg MDO

Als een kind extra ondersteuning nodig heeft dan wordt op verzoek van school en/of ouders een multidisciplinair overleg (MDO) gevoerd. Tijdens een MDO wordt met ouders, school, de consulent, jeugd- en gezinscoaches en eventuele externen gekeken naar de totale situatie van het kind en op basis van een gezamenlijke analyse een plan (ontwikkelingsperspectief) gemaakt. TOP dossier wordt gebruikt als hulpmiddel.

In 2023 zijn 2424 MDO's gehouden. Voorafgaand aan een MDO vindt altijd een gesprek met het kind plaats, 154 kinderen hebben ook deelgenomen aan een MDO. Het doel is om de visie van het kind mee te wegen in de ondersteuning. In onderstaande grafiek zijn alle MDO's per werkgebied uitgesplitst naar ondersteuningsniveaus.

- Niveau 2 - Preventie en vroegtijdig handelen op school
- Niveau 3 - Extra ondersteuning op basisschool door externen
- Niveau 4 - Extra ondersteuning op voorziening

5.2.3 Arrangementen

Door middel van arrangementen wordt extra ondersteuning geboden aan leerlingen die niet voldoende profiteren van de basis- en lichte ondersteuning van de school. Deze arrangementen worden bekostigd uit het werkgebiedenbudget.

In 2023 bedroeg het budget dat rechtstreeks naar de werkgebieden is gegaan, € 1.600.000 – (verdeeld op basis van het aantal leerlingen in een werkgebied). Met de inzet van de arrangementen beogen we kinderen langer op de reguliere school in de eigen woonomgeving te houden. We zien dat dit lukt bij verwijzingen naar het SBO, deze nemen af, maar zien dat het nog niet lukt bij verwijzingen naar het SO, het aantal verwijzingen naar het SO neemt nog steeds toe en is hoger dan het landelijk gemiddelde. In 2024 zullen we deze trend nader onderzoeken.

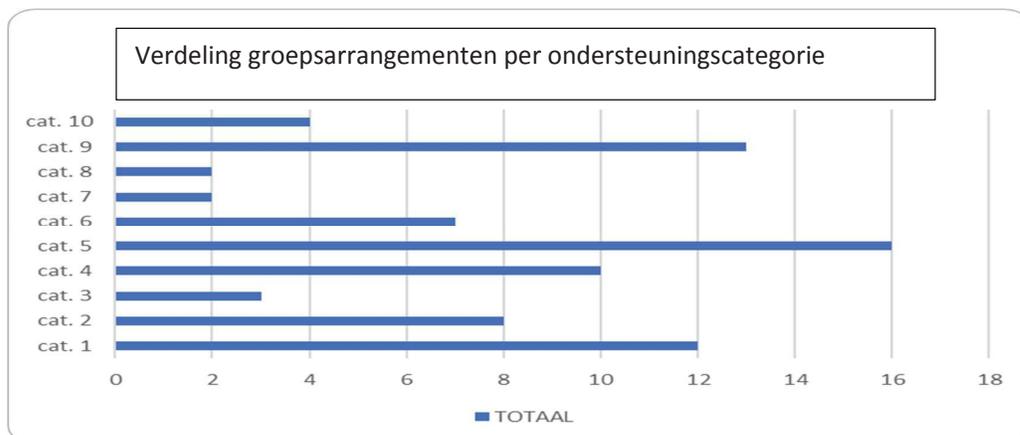
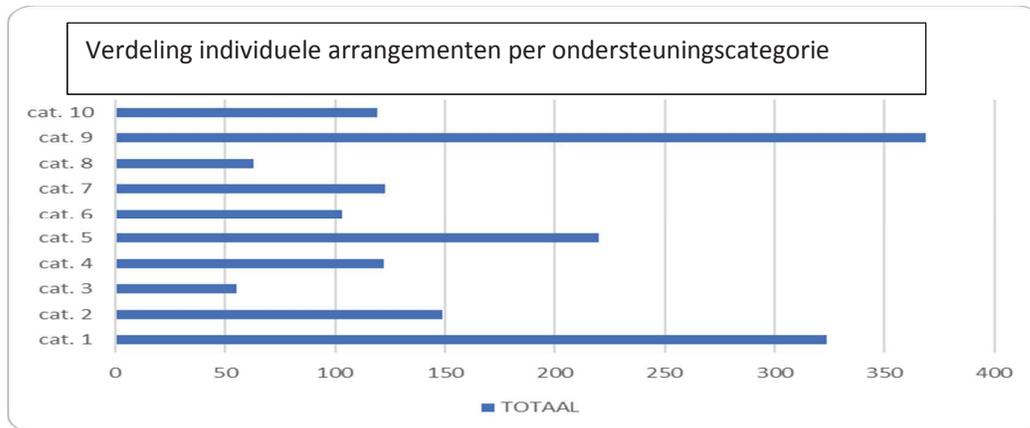
Arrangementen worden zowel voor een individuele leerling als voor een groep leerlingen (groepsarrangement) ingezet. Wanneer een arrangement nieuw en innoverend is en antwoord geeft op behoeften van meerdere scholen uit een werkgebied, spreken we van een innovatieproject.

Bij ieder toegekend arrangement wordt genoteerd om welke ondersteuningscategorie het gaat, op deze wijze krijgen we inzicht waar het mogelijk ontbreekt aan aanbod of expertise. We onderscheiden de volgende categorieën:

1. Voorspelbare en gestructureerde leeromgeving.
2. Eigen leerlijn.
3. Verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving.
4. Taalrijke leeromgeving.

5. Oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken.
6. Passend leesonderwijs.
7. Passend rekenonderwijs.
8. Aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving.
9. Executieve functies.
10. Overig.

In 2023 waren de meeste aanvragen gericht op een voorspelbare en gestructureerde leeromgeving, oplossingsgerichte gedragsinterventietechnieken en executieve functies. In 2024 zal dit gegeven nader onderzocht worden.

5.3 Gespecialiseerd onderwijs en speciale voorzieningen

Als – ondanks alle inspanningen – regulier onderwijs niet lukt, gaan we met ouders en school op zoek naar een andere onderwijsplek. In onze regio zijn verschillende voorzieningen, zoals scholen voor speciaal (basis) onderwijs. Een mooie ontwikkeling in 2023 is het tweejaarlijkse gezamenlijke overleg tussen de directies van de gespecialiseerde scholen en de onderwijsconsulenten. En de deelname van experts van de gespecialiseerde scholen aan de trimesteroverleggen in de werkgebieden met als doel leerlingen zo lang mogelijk binnen regulier te houden en/of terug te laten keren naar regulier. In 2024 zullen we de expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs niet alleen verder benutten, maar ook faciliteren.

5.3.1 Speciaal basisonderwijs

Het deelnamepercentage van het aantal leerlingen dat binnen ons samenwerkingsverband naar een SBO-school gaat is 1,60% (peildatum 1 februari 2023), met dit percentage zitten we ruim onder het landelijke gemiddelde 2,42%. Op basis van de publicaties en prognoses van DUO is de verwachting, dat de daling die al eerder is ingezet, doorzet. Onze ambitie is om het aantal SBO-leerlingen jaarlijks te laten dalen met 3%.

5.3.2 Speciaal onderwijs

Het deelnamepercentage van het aantal leerlingen dat binnen ons samenwerkingsverband naar een SO-school gaat is 2,25% (peildatum 1 februari 2023). Dit is ruim boven het landelijke gemiddelde van 1,87%. De cijfers en prognoses van DUO laten een trend van toename zien. We zien met name een grote toestroom van jonge kinderen naar onderwijszorggroepen. In januari 2024 opent OZG de Stip haar vijfde jonge kind groep. Het samenwerkingsverband heeft in de meerjarenbegroting 2024-2027 een taakstelling opgenomen om het aantal leerlingen dat naar een SO-voorziening verwezen wordt terug te brengen, vanuit het idee dat zoveel mogelijk kinderen binnen het regulier onderwijs, in de eigen omgeving naar school zouden moeten gaan. Onze intentie is om te streven naar een gelijkblijvend aantal SO-leerlingen en op termijn een daling:

- Per 1 februari 2024: stijging van 4% (continuering van de trend)
- Per 1 februari 2025: stijging van 2% (daarmee vlakt de stijging af)
- Per 1 februari 2026: stabilisatie
- Per 1 februari 2027: daling met 2%

Dit is ook zo opgenomen in de meerjarenbegroting 2024-2027.

5.3.3 Onderwijszorgvoorzieningen

Om te voorkomen dat leerlingen tussen wal en schip raken, het aantal thuiszitters te beperken en zorg te kunnen dragen voor een dekkend netwerk, zijn er in de regio verschillende speciale voorzieningen opgezet, waarin onderwijs en zorg samenwerken. Deze speciale voorzieningen starten vaak als pilot en groeien bij succes uit tot volwaardige onderwijszorgvoorzieningen. Om kinderen zoveel mogelijk thuis nabij onderwijs te bieden op een reguliere school, blijven we de noodzaak van een onderwijsvoorziening kritisch bekijken; doen wat nodig is, zolang dat nodig is.

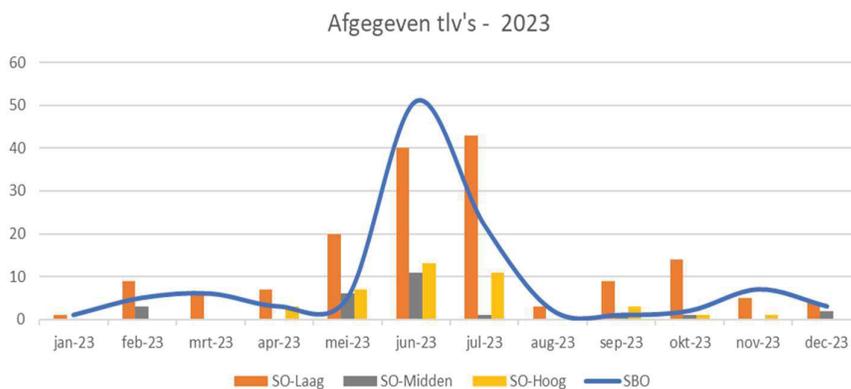
Speciale voorzieningen en aantal deelnemers in 2023:

- De Trimaran: een onderwijs-zorgvoorziening voor hoogbegaafde kinderen die naast een extra onderwijsbehoefte ook een ondersteuningsbehoefte hebben (16 Leerlingen)
- De Boog: een voorziening voor autistische kinderen waar onderwijs wordt gegeven door leraren van Heliomare en de begeleiding en contact gericht spelen door medewerkers van Esdege Reigersdaal. (6 leerlingen)
- De Kanzklas: een voorziening voor meervoudig gehandicapte kinderen in de leeftijd van vier tot veertien jaar. (9 Leerlingen waarvan 5 van PPO-NK)
- De Michaelklas (SNS-klas Bergen): deze onderwijszorgvoorziening is bedoeld voor kinderen met een meervoudige beperking. (8 Leerlingen)

- Buiten Gewoon Leren: in samenwerking met Ronduit Onderwijs en Stichting Landzijde worden kinderen sinds maart 2018 geplaatst op een zorgboerderij waar een vaste leraar (digitaal) onderwijs verzorgt. Hier verblijven de leerlingen gemiddeld een half jaar tot een jaar. (10 Leerlingen)
- Klas op wielen Alkmaar: dit is een zorgvoorziening waar onderwijs (educatie) wordt toegevoegd en met een in pandige reguliere school (Het Kompas) wordt samengewerkt. Hier verblijven kinderen met een meervoudige handicap en een vrijstelling voor onderwijs.
- De Klim: een tijdelijke zorgvoorziening in samenwerking met de GGZ en andere samenwerkingsverbanden in de regio, met mogelijkheid tot verblijf. Aan deze voorziening wordt onderwijs (educatie) toegevoegd. (7 leerlingen)
- De Opmaatklas (Nexus): een tijdelijke voorziening voor kinderen die uitvallen in het SO en naast een extra onderwijsbehoefte ook een ondersteuningsbehoefte hebben. (6 tot 8 leerlingen)

5.4 Toelaatbaarheidsverklaringen

Als aan de onderwijsbehoefte en ontwikkeldoelen van een kind beter tegemoet wordt gekomen in het speciaal (basis) onderwijs of op een speciale voorziening, dan wordt de route van toewijzing gevolgd. Een onafhankelijke toewijzingscommissie beoordeelt de realiteit van de aanvraag en de directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk voor de toekenning van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV). In 2023 werden 341 TLV - aanvragen toegekend waarvan 43,7% verlengingen/ her-indicaties.

Op 1 februari 2023 hadden we binnen ons samenwerkingsverband te maken met 820 TLV toekenningen te weten:

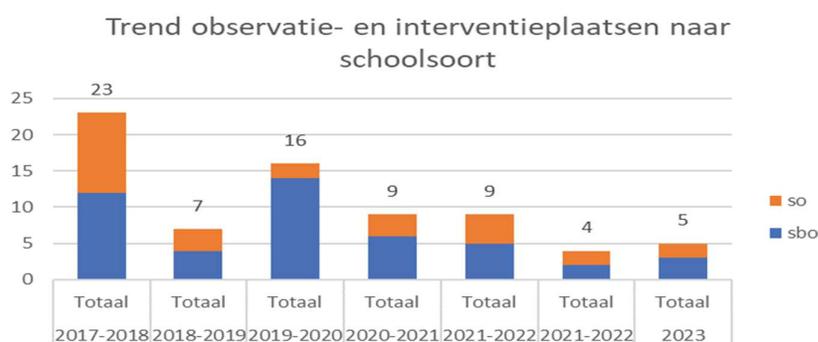
- 340 SBO
- 363 SO categorie 1 (laag)
- 49 SO categorie 2 (midden)
- 68 SO categorie 3 (hoog)

Om ervoor te zorgen dat de TLV-procedure up-to-date en effectief blijft zullen we In 2024 de TLV-procedure herzien.

5.5 Tijdelijke interventie- en observatieplaatsen

In sommige situaties is het niet direct duidelijk welke ondersteuning het beste is voor een kind of is een situatie vastgelopen en is er geen directe oplossing voor handen. In deze gevallen is het wenselijk dat er een tijdelijke observatie- en interventieplaatsing in het speciaal (basis) onderwijs (S(B)O) mogelijk is, zodat zorgvuldig kan worden bepaald wat de beste vervolgstap is voor het kind. Tijdens de plaatsing wordt voorzien in onderwijs dat voldoet aan de inspectie-eisen. Deze mogelijkheid van tijdelijke plaatsing wordt alleen ingezet als observeren in de (reguliere) school waar het kind onderwijs volgt niet mogelijk is. In 2023 zijn 5 observatieplaatsen toegekend voor de duur van 12 weken - 3 voor het SBO en 2 voor het SO. Met ingang van 2023 zetten we een nieuwe trend in jaren i.p.v. schooljaren.

Te weten   3 leerling voor SBO de Vlindertuin
                      1 leerling SO de Spinaker (OZG van de Stip)
                      1 leerling SO de Alk

6. Samenwerken binnen een netwerkorganisatie

6.1 Samenwerking met gemeenten

Om passend onderwijs te realiseren is een goede samenwerking tussen onderwijs en gemeenten (zorg) onmisbaar. Onderwijs- en gemeentebestuurders voeren hier gezamenlijk het gesprek over in de regionale overleggen, maar lijken elkaar kwijt te raken als het gaat om ondersteuningsbehoeften van kinderen die op het snijvlak onderwijs en zorg liggen. De vraag die daarbij steeds weer speelt is wie waar verantwoordelijk voor is, wie de regie pakt en hoe de bekostiging verloopt. In 2023 zagen we dit onder andere terug in het project Sterke Ondersteuning Op School (SOOS) en de Expeditieklas nieuwkomerskinderen met intensieve ondersteuningsbehoeften. De ambitie voor 2024 is om vooral de samenwerking op te blijven zoeken en beleidsmedewerkers zo vroeg mogelijk te betrekken bij projecten.

6.2 Samenwerking met ouders

De visie ouders horen en zien, als het gaat om de ontwikkeling van hun kind, is cruciaal bij het versterken van de pedagogische alliantie rond het kind en zijn ontwikkelingsmogelijkheden. Het consulententeam is daarom extra alert op de inspraak en bevindingen van ouders. Als ouders zich desondanks niet goed gezien of gehoord voelen, of vragen hebben over bijvoorbeeld de communicatie met school, kunnen zij contact opnemen met het Oudersteunpunt van PPO-NK: een digitaal platform, vraagbaak en telefonische/fysieke ondersteuningskanaal voor en door ouders op het gebied van passend onderwijs. In 2023 hebben 18 ouders contact opgenomen met de contactpersoon van het Oudersteunpunt. Daarnaast bezoeken gemiddeld 1500 ouders per maand het digitale Oudersteunpunt. Medio februari 2024 gaat het Oudersteunpunt op in het Jeugd- en Oudersteunpunt Noord-Kennemerland (JONK), een samenwerking tussen PPO-NK en SWVNK (VO)

Verder is het Oudersteunpunt In 2023 gestart met een pilot waarin ouders, 24/7 via een online storytelling tool 'Vertellis', hun ervaringen kunnen delen met passend onderwijs. Medio februari 2024 zal Vertellis live gaan. Alle ervaringen van ouders met passend onderwijs nemen we mee in de kwaliteitscyclus.

6.3 Onze netwerkgroepen

Alle geledingen binnen ons samenwerkingsverband zijn vertegenwoordigd in netwerkgroepen, met als doel probleemstellingen en actuele thema's die op ons afkomen vanuit een breed perspectief te benaderen. In 2023 werkten we met onderstaande netwerkgroepen, per netwerkgroep wordt een groot thema benoemd waar de (netwerk)groep zich in 2023 mee bezig heeft gehouden. Jaarlijks rapporteert de netwerkgroep over de behaalde resultaten en/of ontwikkelingen in de trimesterrapportages. Zie voor meer informatie de trimesterrapportage en/of de eigen publieke pagina op de werkplaats van PPO-NK: werkplaats.ppo-nk.nl

- Netwerkgroep Nieuwkomers: onderwijs aan nieuwkomers met intensieve ondersteuningsbehoeften
- Netwerkgroep Meer- en hoogbegaafdheid: opening kenniscentrum HB (Trimaran)
- Netwerkgroep Samen Leren Leven: de conferentie Toekomst maken we nu!
- Netwerkgroep Schoolaanwezigheid: de samenvoeging met samenwerkingsverband VO
- Netwerkgroep Oudersteunpunt: pilot storytelling tool Vertellis (zie onder bij samenwerking met ouders)
- Netwerkgroep Werkgebieden: herformuleren van de memo werkgebieden (arrangementen)
- Netwerkgroep Leerlingenvervoer: vereenvoudigen van aanvragen over gemeentegrenzen.

Naast de netwerkgroepen waren in 2023 ook een aantal werkgroepen actief. Deze groepen zijn van een meer heterogene samenstelling.

- Werkgroep beleidsmedewerkers: vertaalslag ondersteuningsplan en schoolprofielen
- Werkgroep SOOS: ontwerpen van sterke ondersteuning op school.

7. Belangrijkste ontwikkelingen in 2023

Belangrijke ontwikkelingen in 2023 zijn achtereenvolgens:

- Het bezoek van de onderwijsinspectie in februari en daaruit voortvloeiend het inspectierapport
- De werving en selectie van de nieuwe directeur-bestuurder
- De conferentie Toekomst maken we nu! in combinatie met het afscheid van de directeur-bestuurder
- De bereikte beoogde doelstellingen uit het jaarplan 2023 en de aanzet die is gedaan om scholen te versterken door expertise gespecialiseerd onderwijs en de dialoog met bestuurders hoe we het onderwijs inclusiever kunnen maken.

7.1 Vierjaarlijks onderzoek van de onderwijsinspectie

In februari 2023 heeft de onderwijsinspectie onderzocht of het samenwerkingsverband de wettelijke taken uitvoert en de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs realiseert. Daarnaast heeft zij onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het samenwerkingsverband op orde is en of er sprake is van deugdelijk financieel beheer. Om tot een waardering te komen sprak de onderwijsinspectie met alle geledingen binnen PPO-NK en deed zij verificatieonderzoek bij SBO de Vlindertuin, RKBS Sint Jozef, OBS Lucebert en de Adriaan Roland Holtschool.

De onderwijsinspectie was tevreden op de volgende punten:

- Het samenwerkingsverband zorgt ervoor dat alle leerlingen zo passend mogelijk onderwijs kunnen krijgen.
- De samenwerking binnen de regio, met zowel de gemeente, jeugdzorgaanbieders als ook het samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs. Zij gaf het bestuur voor zijn sterke regionale samenwerking de waardering Goed.
- Advisering aan scholen over ondersteuningsbehoeften van leerlingen en de beoordeling van toelaatbaarheid tot het speciaal (basis)onderwijs.
- Het bestuur kan rekenen op waardering en een breed draagvlak bij de scholen en schoolbesturen voor het beleid.
- Waardering van de kwaliteitscultuur Goed. Er heerst binnen het samenwerkingsverband een op samenwerken en samen leren gerichte cultuur die we in alle lagen hebben waargenomen.
- Er is sprake van deugdelijk financieel beheer. Ook de afbouw van de bovenmatige publieke middelen in de komende jaren ligt op schema.

Punten ter verbetering waren:

- De adviezen over onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen. De adviezen die het samenwerkingsverband hierover geeft kunnen beter aansluiten bij de ondersteunings-behoeften van leerlingen en leraren.
- Het bestuur heeft een werkend stelsel voor kwaliteitszorg, maar kan dit nog verder verbeteren door ook ouders te betrekken bij het zicht op de realisatie van passend onderwijs.
- Ook kan het bestuur zich, onder andere in het jaarverslag, beter verantwoorden over evaluaties, zodat er een logischer verband tussen de verzamelde informatie en de conclusies en verbetermaatregelen zichtbaar is.

In het najaar van 2023 is er een bijeenkomst georganiseerd voor consultants en ouders van het Oudersteunpunt, waarin werd doorgesproken over de adviezen aan hoogbegaafde leerlingen en hun ouders. Dit gesprek gaf over en weer veel duidelijkheid en begrip. De overige aanbevelingen uit het inspectierapport worden meegenomen in het jaarplan van 2024.

7.2 Werving en selectie nieuwe bestuurder

In januari kondigde de directeur-bestuurder van PPO-NK aan dat zij per 1 oktober weg zou gaan, dit had uiteraard impact op een groot deel van het team.

Bij de werving en selectie van de nieuwe directeur-bestuurder was een grote rol weggelegd voor de consultants, de Raad van Toezicht, de OPR en enkele leden van de deelnemersraad. In de voorbereiding richting de profielschets van de nieuwe directeur bestuurder werd het volledige team inclusief de directeur-bestuurder systemisch meegenomen naar de toekomst. Duidelijk werd dat we vanuit de basis van een goede netwerkorganisatie in staat zijn om gezamenlijk inhoud te geven aan de ambities zoals geformuleerd in het Ondersteuningsplan 2022 – 2026 Samen Leren Leven. Het proces onder leiding van Movimento verliep voorspoedig zodat de nieuwe directeur-bestuurder op 1 september kon starten. Met de conferentie van 20 september werd afscheid genomen van de grondlegger van PPO-NK.

7.3 Conferentie Toekomst maken we nu!

Tijdens de conferentie op 20 september jl. in Cool te Heerhugowaard stond het creëren van een nieuwe inclusieve werkelijkheid door mogelijke toekomst te verbeelden en uit te werken centraal. In de ochtend waren er twee sprekers:

- Zuzanna Skalska, de Poolse innovator en futuroloog rekte ons denken op, zodat we ideeën over de toekomst kunnen ontwerpen die - als we dat willen - ons handelen gaan beïnvloeden. Zij gaf ons tips hoe we stappen kunnen zetten naar een meer inclusieve toekomst. Zij beweegt vanuit de toekomst naar nu.
- Wouter Staal, hoogleraar klinische kinder- en jeugdpsychiatrie sprak over psychische kwetsbaarheid van kinderen en hoe belangrijk het is dat wij hun veerkracht stimuleren. Dat is goed voor henzelf, maar ook voor de vormgeving van onze toekomstige wereld.

De middag stond in het teken van ontmoetingen en onze eigen praktijk. Netwerkgroepen en werkgebieden presenteerden hoe zij werken aan inclusiever onderwijs. Duidelijk werd hoe belangrijk het is om elkaar te blijven ontmoeten, van elkaar weten, zodat we beter af kunnen stemmen en elkaar kunnen versterken in de beweging naar inclusiever onderwijs.

7.4 Jaarplan 2023

Het versterken van kinderen in kwetsbare posities was de focus van het jaarplan 2023. De beoogde doelen en bijbehorende activiteiten waren onderverdeeld in vier thema's. Over de beoogde doelen kunnen we het volgende zeggen:

Thema 1: Activiteiten gericht op het versterken van het perspectief voor ieder kind.

- Hoorrecht voor ieder kind en handelingsgericht werken en arrangeren blijvend aandacht verdienen.

Thema 2: Activiteiten gericht op de pedagogische alliantie ouders – leerkracht – school: ik maak verschil voor ons.

- Het Oudersteunpunt heeft toegewerkt naar implementatie van Vertellis (storytelling) en het Jeugd- en Oudersteunpunt PO-VO, de verwachting is dat Vertellis medio februari 2024 live gaat.
- Passend onderwijs vanuit meervoudig perspectief (MDO) gerealiseerd wordt in samenspel met ouders – leraar - intern-begeleider – school – consulent en jeugdhulp.
- Uit ervaringen van onder andere leraren en onderzoek (NRO) is gebleken dat de trainingen Wegwijs in Gedrag en TOP dossier bijdragen aan het toepassen van meervoudige perspectief name bij het kijken naar en analyseren van ontwikkelingsvraagstukken van kinderen (o.a. zichtbaar tijdens het MDO). In 2024 zal het samenwerkingsverband deze trainingen opnieuw aanbieden.

Thema 3: Activiteiten gericht op het samenspel in de werkgebieden: Samen Leren Leven

- Experts vanuit de gespecialiseerde scholen sluiten steeds vaker aan bij een werkgebied overleg en hebben een impuls van €50.000,- gekregen om hun expertise in te zetten om passend onderwijs op reguliere scholen te versterken.
- Leren en inspireren van elkaar blijft ook voor 2024 een aandachtspunt de netwerkgroep Samen Leren Leven zal hier weer een rol in gaan spelen.
- Het samenwerken aan en ontwerpen van een plan voor een inclusief werkgebied is een continu proces.
- Cluster Dijk & Waard en het werkgebied Heiloo zijn in 2023 gestart met een bovenbestuurlijke plusklas (BBP), respectievelijk de Aventurijn en de Reizigers. Samen met de BBP Alkmaar en de Trimaran is er een dekkend aanbod voor kinderen met veel potentieel en extra ondersteuningsvragen. Voor verdere ontwikkelingen van het HB-onderwijs is voor de jaren 2024 t/m 2025 een subsidie aangevraagd en toegekend.
- Alle werkgebieden hebben in 2023 vanuit de gemeenten een financiële toezegging en opdracht gekregen een plan te maken om de veerkracht van kinderen te versterken. We gaan ervan uit dat de financiële toezegging in 2024 worden uitgekeerd, maar deze is nog niet door de gemeenten schriftelijk bevestigd.

Thema 4: Activiteiten gericht op een dekkend netwerk dat werk maakt van Samen Leren Leven.

- Om professionals in onderwijs en jeugdhulp te blijven inspireren, enthousiasmeren en te stimuleren in de beweging naar inclusief onderwijs vond op 20 september 2023 de conferentie 'Toekomst maken we nu!' plaats. De deelname was weliswaar groot, maar het aantal deelnemende leraren klein. In de komende jaren zullen we meer doelgroep specifieke activiteiten organiseren, gericht op leraren en intern-begeleiders.
- De doelstelling om preventief jeugdhulp op school in te zetten heeft geleid tot het opzetten van de pilot SOOS (sterke ondersteuning op school) en het aanstellen van een projectleider. Medio april 2024 hoopt de pilot SOOS live te gaan op vier scholen in Alkmaar Noord en vier scholen in Heerhugowaard Noord.
- De samenwerking onderwijs en gemeenten in opvang en onderwijs aan nieuwkomers blijft een belangrijk en continu proces.
- Met behulp van de subsidie Wel in Ontwikkeling is de digitale school opgezet voor kinderen die om wat voor reden dan ook niet mee kunnen doen op school. De digitale school helpt om contact te houden met onderwijs en leren en wordt daarom In 2024 vanuit eigen budget voortgezet.

- De wens om alle vierjarige kinderen in te schrijven op een reguliere school is volop in ontwikkeling. In 2024 zal hier verder inhoud aan worden gegeven onder leiding van de netwerkgroep Jonge Kind.
- In 2023 heeft de regionale werkgroep OZA een start gemaakt met de kwaliteitszorg van OZA's en de wijze van financiering als het schuurt tussen jeugdwet en onderwijswet. In samenwerking met de netwerkgroep Reflectie & Leerteam zal dit in 2024 verder vorm krijgen.

8. Automatisering en (data)veiligheid

Onze ICT is contractueel belegd bij Tree ICT.

8.1 Functionaris Gegevensbescherming

De taken van de functionaris gegevensbescherming zijn intern belegd bij mevrouw J. Willemsen, medewerker beleid en kwaliteit.

Er is in 2023 één AVG-melding van een datalek gedaan bij de autoriteit persoonsgegevens. Dit betrof een interne memo die gedeeld is in de brede beleidsgroep. Direct na constatering is gepaste actie ondernomen om dit in de toekomst te voorkomen. De Raad van Toezicht is hiervan in kennis gesteld. We hebben geen AVG-meldingen ontvangen van derde partijen

8.2 Verwerkersovereenkomsten

We hebben verwerkersovereenkomsten afgesloten voor:

- Vertellis?! (OOG)
- Dotcomschool TOP dossier – samenwerkingsverband applicatie en leerwinst
- OOG onderwijs en jeugd – administratie

8.3 Privacyreglement

In verband met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is in 2017-2018 het privacy beleid geactualiseerd en in 2018-2019 is het privacyreglement vastgesteld en geïmplementeerd. De aanpassingen waren vooral gericht op versterking en uitbreiding van de privacy rechten en de verandering in verantwoordelijkheid van de organisatie conform de landelijke richtlijnen. We beschermen hiermee niet alleen de persoonsgegevens van kinderen en ouders, maar ook de persoonsgegevens van medewerkers en partners (waaronder de scholen). Verder hebben we een intern privacy en gedragscode. Alle (nieuwe) medewerkers en stagiaires hebben het interne privacy beleid en de gedragscode gelezen en ondertekend. Leerling gegevens worden alleen gedeeld via TOP dossier.

8.4 Bewaartermijnen

We hanteren de wettelijke bewaartermijnen, de medewerker beleid en kwaliteit ziet hier op toe.

9. Overig

9.1 Klachten en bezwaarschriften

PPO-NK heeft een actueel klachtenreglement. Er zijn in 2023 geen klachten en/of meldingen gedaan, in overeenstemming met het klachtenreglement.

9.2 Vertrouwenspersonen

De interne vertrouwenspersoon is mevrouw J. Willemsen, medewerker beleid en kwaliteit bij PPO-NK. De externe vertrouwenspersonen zijn mevrouw E. Labree en I. Ursem van GGD Hollands Noorden.

- **Vertrouwenspersoon - intern:** Er heeft in 2023 een oriënterend gesprek plaatsgevonden op verzoek van een medewerker.

Vertrouwenspersoon – extern: Er zijn geen meldingen gedaan bij de externe vertrouwenspersoon GGD Hollands Noorden. De extern vertrouwenspersonen hebben tijdens een bijeenkomst in met kennisgemaakt met alle medewerkers. Zie bijgevoegde jaarrapportage 2023

Soms komt de relatie ouders en school onder druk te staan. Ouders kunnen dan met hun vragen terecht bij het Oudersteunpunt. Vertrouwenspersoon van het Oudersteunpunt is consulente E. Schmidt-Cnossen. Voor 2023 zijn de volgende gegevens bekend. Vanuit het Oudersteunpunt is er in 2023 door achttien verschillende ouders contact gezocht. Waarvan vijf gezinnen intensief vanuit het Oudersteunpunt zijn ondersteund. Op thema niveau wordt de inhoud anoniem teruggekoppeld naar PPO-NK zodat sommige vraagstukken op een andere manier onder de aandacht gebracht/ opgepakt kunnen worden.

9.3 Huisvesting

PPO-NK bevindt zich op de tweede etage van het Regiohuis aan de Hertog Aalbrechtweg te Alkmaar. PPO-NK huurt deze locatie per periode van 5 jaar. De huidige huurperiode loopt tot 28 februari 2026 en kan daarna weer met 5 jaar verlengd worden. De servicekosten bedragen €30,- per m2. Er worden in de komende jaren geen wijzigingen in de huisvestingssituatie voorzien.

10. Financieel jaarverslag 2023

10.1 Financieel beleid en beheer

Het samenwerkingsverband werkt met ingang van 2023 met een begrotingscyclus per kalenderjaar. De begroting wordt opgesteld voor het aankomende jaar en geïntegreerd met de meerjarenbegroting voor de drie daaropvolgende jaren. Daarmee kunnen we besluiten in meerjarig perspectief bezien en houden wij rekening met mogelijke meerjarige financiële consequenties van beleidsmatige keuzes. De begroting is besproken in de Deelnemersraad, de OPR en de Raad van Toezicht en vormt na vaststelling de financiële leidraad voor de uitvoering van de activiteiten van het samenwerkingsverband in het komende jaar.

Via onze trimesterrapportages houden we zicht op de belangrijkste ontwikkelingen, zowel inhoudelijk als financieel. Deze rapportages geven inzicht in de exploitatie van het samenwerkingsverband, en geven een integraal beeld van de realisatie van de doelstellingen van het samenwerkingsverband. De rapportages die in 2023 zijn opgesteld, zijn besproken met de Deelnemersraad en beoordeeld door de Raad van Toezicht.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het bestaan en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Deze systemen hebben als doel het bewaken van de realisatie van doelstellingen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en het naleven van wet- en regelgeving.

Het samenwerkingsverband heeft de financiële administratie en salarisadministratie uitbesteed aan het administratiekantoor OOG in Amsterdam en wordt in het beheer van de financiële situatie ondersteund door een externe controller. OOG draagt zorg voor de primaire vastlegging van gegevens. De controller is het eerste aanspreekpunt voor alle in- en externe financiële aangelegenheden, bewaakt de relatie met en werkzaamheden van OOG en bewaakt de wijze van toepassing van de planning- en controlcyclus. Jaarlijks evalueren we de werkzaamheden van OOG en maken we waar nodig verbeterafspraken.

Het samenwerkingsverband beschikt over een beschrijving van de AO/IC, waarin de werkprocessen en interne controles zijn vastgelegd. Een procuratieschema en een treasurystatuut maken onderdeel uit van de protocollen waarmee het financieel beheer wordt uitgevoerd. Deels steunen wij daarbij op de interne beheersingsmaatregelen die binnen OOG zijn genomen ten aanzien van functiescheiding en betalingsverkeer.

Afspraken ten aanzien van het betaalproces

De managementassistent verzorgt de bestellingen. Zij heeft een vrije limiet tot €500,- maar overlegt altijd met de directe-bestuurder. Er is 1 betaalpas, deze wordt beheerd door de directeur-bestuurder. Declaraties van personeelsleden worden geaccordeerd door de regisseur kwaliteit & bedrijfsvoering. Declaraties van de regisseur kwaliteit & bedrijfsvoering worden geaccordeerd door de directeur-bestuurder. De voorzitter van de Raad van Toezicht keurt de declaraties van de directeur bestuurder goed. Alle reguliere facturen worden opgenomen in het softwarepakket SpendCloud en van daarbinnen digitaal geaccordeerd.

Afspraken en aanzien van inkopen

Inkopen worden altijd in overleg met de directeur-bestuurder gedaan. Offertes worden getekend en voorgelegd aan de directeur-bestuurder. Wanneer de opdracht is afgerond wordt de factuur in Spend Cloud geplaatst. Projecten/ inhuur van externen gaat altijd op basis van offertes.

Het jaarverslag en de jaarrekening van het samenwerkingsverband worden jaarlijks opgesteld conform de daarvoor geldende richtlijnen van OCW en gecontroleerd door een onafhankelijke accountant. In het accountantsverslag geeft de accountant haar bevindingen en adviezen aan. Het samenwerkingsverband is verplicht de jaarstukken jaarlijks uiterlijk voor 1 juli aan te leveren bij OCW. Voor het boekjaar 2023 is Jong & Laan Accountants te Amsterdam benoemd als controlerend accountant.

Er is geen aanleiding te veronderstellen dat de risicobeheersings- en controlesystemen ten aanzien van financiële verslaggevingsrisico's in het boekjaar 2023 niet naar behoren hebben gefunctioneerd.

10.2 Treasury

Treasury is het sturen op en het beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Het treasurystatuut heeft tot doel sturing te geven aan de treasuryfunctie, de risico's te beperken en, in het kader van vermogensbeheer van het samenwerkingsverband, te expliciteren volgens welke procedures besluiten tot stand komen en aan welke richtlijnen de bij de uitvoering van de treasuryfunctie betrokken personen zich moeten houden.

Het samenwerkingsverband beschikt over een treasurystatuut, overeenkomstig de regelgeving daterend uit 2016 en tussentijds aangepast aan van toepassing zijnde circulaires tot en met december 2018. In het treasurystatuut wordt het beleid uiteengezet en een beschrijving gegeven van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van de treasuryfunctie. Uitgangspunt hierin is een treasurycomité, dat overleg voert over het treasurybeleid als en zodra daartoe aanleiding is. De bestuurder en controller hebben zitting in dit comité.

Het samenwerkingsverband bankiert volledig bij ABN AMRO bank en beschikt over een betaalrekening en een spaarrekening. Het samenwerkingsverband heeft geen vermogen geplaatst in aandelen of andere belangen en verstrekt geen leningen. Het totale saldo van de liquiditeiten op 31 december 2023 bedraagt € 2.373.414 (stand op 31 december 2022: € 2.686.792).

10.3 Allocatie van middelen

De inkomsten van het samenwerkingsverband bestaan in hoofdlijn uit bijdragen van het Rijk. Deze zijn gebaseerd op het leerlingenaantal in het samenwerkingsverband. De bekostiging voor de SO-scholen en de SBO-scholen wordt rechtstreeks vanuit het Rijk aan de SO- en SBO-scholen uitgekeerd op basis van het aantal TLV's en in mindering gebracht op de inkomsten voor het samenwerkingsverband. De oude 2%-regeling en het grensverkeer voor het SBO zijn met ingang van 1 januari 2023 vervallen.

Naast deze reguliere rijksbijdragen worden op aanvraag aanvullende baten ontvangen vanuit gemeenten of Rijk. Dit betreft dan specifieke gelden die zijn geoormerkt; deze dienen dus besteed te worden op basis van de inhoudelijke onderbouwing van de aanvraag en dienen aan de subsidieverstrekker verantwoord te worden.

Het samenwerkingsverband verdeelt haar middelen op basis van drie niveaus van ondersteuning:

- basisondersteuning en lichte ondersteuning (niveau 0 en 1): de ondersteuning die scholen aan alle leerlingen bieden;
- extra ondersteuning in het regulier onderwijs (niveau 2-3): arrangementen voor de individuele leerling of voor groepen leerlingen;
- extra ondersteuning binnen een voorziening voor speciaal (basis)onderwijs (niveau 4).

Voor de verdere uitwerking hiervan wordt verwezen naar het ondersteuningsplan.

10.4 Toelichting op de balans per 31 december 2023

De financiële positie van het samenwerkingsverband komt tot uitdrukking in de balans. De verkorte balans is onderstaand weergegeven en bevat een vergelijking van de balanstotalen van de jaren 2022 en 2023:

	Werkelijk 31-12-2022	Werkelijk 31-12-2023	Mutatie 2023
ACTIVA			
1.2 Materiële vaste activa	4.691	936	-3.755
1.5 Vorderingen	228.776	251.103	22.328
1.7 Liquide middelen	2.686.972	2.373.414	-313.558
Totaal activa	2.920.438	2.625.454	-294.984
PASSIVA			
2.1 Algemene reserve	400.000	400.000	-
2.1 Bestemmingsreserve Jeugd-en Oudersteunpunten	129.540	109.975	-19.565
2.1 Nog te besteden reserve in het kader van de doelstelling	1.694.498	1.048.885	-645.613
2.1 <i>Subtotaal eigen vermogen</i>	<i>2.224.038</i>	<i>1.558.860</i>	<i>-665.178</i>
2.2 Voorzieningen	10.710	12.200	1.490
2.5 Kortlopende schulden	685.690	1.054.394	368.704
Totaal passiva	2.920.438	2.625.454	-294.984

Het balanstotaal van het samenwerkingsverband is ten opzichte van 31 december 2022 gedaald met € 294.984 naar € 2.625.454. Onderstaand staat een korte toelichting ten aanzien van de onderscheiden posten. Voor een nadere onderbouwing van samenstelling en verloop van verschillende onderdelen van de balans wordt verwezen naar de toelichting op de balans zoals opgenomen in de jaarrekening. Verderop in dit hoofdstuk is een nadere analyse opgenomen van een aantal balansgerelateerde indicatoren en de vermogenspositie.

Materiele vaste activa en investeringen

Er hebben in 2023 geen investeringen in materiële vaste activa plaatsgevonden. Door de afschrijvingen op de reeds aanwezige materiële vaste activa is de boekwaarde in 2023 afgenomen. Zie verder de verloopstaat materiële vaste activa zoals opgenomen in de jaarrekening.

Vorderingen

De vorderingen hebben betrekking op de per balansdatum:

- Verzonden facturen die nog betrekking hebben op boekjaar 2023, bijvoorbeeld voor:
  - o bijdragen van andere samenwerkingsverbanden voor onderwijszorgvoorzieningen;
  - o bijdragen van andere samenwerkingsverbanden voor de kosten van de inclusieondersteuner voor de Klim;
  - o bijdragen vanuit Gemeenten voor de inzet van de inclusiebegeleider nieuwkomers;
- Openstaande rekening courant verhouding met Samenwerkingsverband VO Noord Kennemerland (voor zover gelden te vorderen zijn);
- Nog te verwachten uitkeringen en de bonus van het Vervangingsfonds over 2023;
- Vooruitbetaalde kosten;
- Nog niet ontvangen rente over 2023.

De vorderingen zijn ongeveer gelijk aan de vorderingen per eind 2022.

Liquiditeiten

De liquiditeitspositie is als volgt:

	Werkelijk 31-12-2022	Werkelijk 31-12-2023	Mutatie 2023
ABN RC 59.40.01.625	2.156.967	1.843.301	-313.667
ABN Spaar 59.40.57.760	530.005	530.114	109
Totaal	2.686.972	2.373.414	-313.558

Alle gelden zijn per direct beschikbaar en opneembaar. Uit dit overzicht blijkt een daling van de liquiditeitspositie met € 313.558 ten opzichte van 31 december 2022. Voor een nadere specificatie van de kasstromen wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht in de jaarrekening.

Voorzieningen

Het samenwerkingsverband beschikt alleen over een voorziening voor jubilea. Deze is gevormd om de kosten te dekken van jubileumgratificaties die op grond van de CAO betaald moeten worden voor eventuele uitkeringen bij 25- en 40-jarige jubilea. De voorziening jubilea wordt per jaareinde gemuteerd. De onttrekking vindt plaats op basis van uitbetaalde jubileumuitkeringen. De voorziening per balansdatum is gewaardeerd tegen de waarde van € 1.000 per fte (per eind 2022: € 900 per fte). Er was in 2023 één medewerker met een ambtsjubileum. Op basis van de personele bezetting per ultimo 2023 en de verhoging van het bedrag per fte (in verband met de CAO-verhoging in 2023) was een iets hogere voorziening nodig dan per eind 2022 op de balans aanwezig was; om die reden is een beperkt bedrag ten laste van de exploitatie aan de voorziening toegevoegd.

Er zijn per eind 2023 geen langdurig zieken, waarvan verwacht wordt dat zij hun werkzaamheden niet in 2024 kunnen hervatten. Er is dan ook geen voorziening gevormd voor de loonkosten en de mogelijk te betalen transitievergoedingen voor medewerkers die mogelijk per eind 2023 instromen in de WIA.

Het samenwerkingsverband heeft geen medewerkers die uren sparen ten behoeve van duurzame inzetbaarheid volgens de CAO PO. Er is dan ook geen voorziening duurzame inzetbaarheid gevormd.

Er zijn per eind 2023 geen medewerkers met een tijdelijk of aflopend contract, waarvan, met de kennis per eind 2023, de intentie is om deze niet te verlengen. Er is dan ook geen voorziening gevormd voor mogelijk te betalen transitievergoedingen voor vertrekkende medewerkers in het kader van de Wet Arbeidsmarkt in Balans.

Eigen vermogen

Het over 2023 behaalde resultaat wordt volledig onttrokken aan het eigen vermogen, dat daarmee per ultimo 2023 € 1.558.860 bedraagt. De verdeling daarvan is als volgt:

	Werkelijk 31-12-2021	Werkelijk 31-12-2022	Resultaat 2023	Werkelijk 31-12-2023
Algemene reserve risico's	400.000	400.000	-	400.000
Bestemmingsreserve Jeugd- en Oudersteunpunten (JONK)	-	129.540	-19.565	109.975
Bestemmingsreserve nog te besteden in het kader van de doelstelling	281.263	1.694.498	-645.614	1.048.884
Totaal	681.263	2.224.038	-665.179	1.558.860

Het samenwerkingsverband houdt een weerstandsvermogen aan van € 400.000 (zie risicoanalyse). De in 2022 ontvangen gelden voor de Jeugd – en Oudersteunpunten zijn gereserveerd in een bestemmingsreserve; de hierop in 2023 bestede gelden zijn aan de bestemmingsreserve onttrokken. Het meerdere betreft de middelen die in de komende jaren nog beschikbaar zijn in het kader van de doelstelling (bestemmingsreserve). Dit bedrag is in de meerjarenbegroting 2024-2027 gepland om te worden ingezet voor de uitwerking van activiteiten m.b.t. inclusie. Voor een nadere toelichting op de omvang van het vermogen, indicatoren en de signaleringswaarde wordt verwezen naar desbetreffende paragraaf.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben betrekking op de per balansdatum:

- Nog openstaande ingekomen en nog te ontvangen facturen die betrekking hebben op boekjaar 2023 of eerder;
- Nog te betalen afdrachten belastingen en pensioenen;
- Gereserveerde gelden voor nog te betalen vakantiegeden;
- Vooruit ontvangen subsidies (Hoogbegaafden);
- Openstaande rekening courant verhouding met Samenwerkingsverband VO Noord Kennemerland (voor zover gelden te betalen zijn).

De kortlopende schulden zijn ruim hoger dan per eind 2022 omdat in december 2023 nog een aantal toekenningen aan SO- en SBO-scholen zijn gedaan voor kalenderjaar 2023, maar waarvan betaling pas in 2024 heeft plaatsgevonden.

10.5 Toelichting op de exploitatie 2023

10.5.1 Toelichting op de baten

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen OCW zijn afkomstig van het Ministerie van OCW, grotendeels op basis van de leerlingaantallen. De specificatie van de Rijksbijdragen is als volgt:

	Werkelijk 2022	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Vershil	% t.o.v. begroting
Lichte ondersteuning	4.573.285	6.973.509	7.323.513	350.004	105,0%
Zware ondersteuning	10.052.925	9.780.122	9.988.307	208.185	102,1%
Risicoleerlingen/schoolmaatschappelijk werk	66.252	70.435	71.432	997	101,4%
Subsidie Hoogbegaafdheid	128.789	90.000	258.245	168.245	286,9%
Subsidie Wel In Ontwikkeling	4.423	51.395	46.972	-4.423	91,4%
Totaal Rijksbijdragen	14.825.674	16.965.460	17.688.468	723.008	104,3%

De Rijksbijdragen waren voor het gehele jaar 2023 begroot op € 16,965 miljoen. De gerealiseerde Rijksbijdragen komen uit op € 17,688 miljoen en zijn daarmee ca. € 723.000 (4,3%) hoger dan begroot. Daarvan heeft het grootste deel betrekking op de opwaartse aanpassing van de personele bekostigingstarieven met 5% voor geheel 2023. De toepassing van de generieke korting van € 13,50 per leerling is op de Rijksbijdragen in mindering gebracht (voor samenwerkingsverbanden die per 31 december 2022 over een bovennormatief vermogen beschikten), het financieel effect van de generieke korting bedraagt circa. € 272.000. De verhoging van de bekostigingstarieven heeft ook consequenties voor de lasten, omdat daarmee ook automatisch de TLV-bedragen voor het speciaal onderwijs stijgen (zie overdrachten).

Daarnaast is de vrijval van de subsidie voor hoogbegaafden circa € 168.000 hoger dan begroot (de subsidie valt vrij op geleide van de bestedingen, dus daar staan lasten voor hetzelfde bedrag tegenover). De subsidie voor hoogbegaafden bestaat uit 3 delen:

- De oude HB – subsidie, die was toegekend voor de periode 2019-2023 is in 2023 volledig afgerond;
- De in 2023 ontvangen eenmalige subsidie voor voltijds-HB ad € 130.000, deze is in 2023 vrijwel volledig besteed aan de Trimaran;
- De nieuwe toekenning van de HB-subsidie voor de periode 2023-2025 (605.917) waarvoor in 2023 een bedrag van € 201.972 is ontvangen:

	Saldo t/m 2022	Ontvangen 2023	Bestedingen 2023	Saldo t/m 2023
HB-subsidie 2019-2023	118.265	-	118.265	-
Voltijds HB-subsidie 2023-2025	-	130.000	113.517	-16.483
HB-subsidie 2023-2025	-	201.972	26.462	-175.510
Totaal HB-subsidies	118.265	331.972	258.244	-191.993

De HB-subsidie kent als criterium dat 50% van de totale bestedingen uit eigen middelen moet plaatsvinden. Bij het samenwerkingsverband vindt deze cofinanciering grotendeels plaats door de bekostiging van de hoogbegaafdenvoorziening de Trimaran.

Ten slotte is een bedrag van € 46.972 vrijgevallen vanuit de in 2022 ontvangen subsidie voor “Wel in Ontwikkeling”. Hier staan voor hetzelfde bedrag kosten tegenover (inzet digitale school). De vrijval is iets lager dan begroot, omdat het meerdere al verantwoord is in boekjaar 2022. Per 31 december 2023 is deze subsidie volledig besteed.

De totale Rijksbijdragen zijn ca. € 2,9 miljoen hoger dan in 2022, vooral door de opwaartse aanpassing van de bekostiging en hogere baten vanuit de HB-subsidie.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen waren voor het jaar 2023 begroot op € 41.700 en komen in werkelijkheid uit op € 127.770, dat is € 86.070 (206,4%) meer dan begroot.

	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Verschil	% t.o.v. begroting
Gemeentelijke bijdragen AB	17.000	17.313	313	101,8%
Gemeente Dijk & Waard Hands-On en 8CoolTools	24.700	82.478	57.778	333,9%
Gemeente Alkmaar Plezierige Klas	-	27.979	27.979	-
Totaal Overige overheidsbijdragen	41.700	127.770	86.070	306,4%

Deze post betreft:

- de ontvangst van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Dijk en Waard en Heiloo als cofinancieringsbijdrage in de loonkosten van de ambulante begeleiding van nieuwkomers in het basisonderwijs in de regio;
- de subsidie van de gemeente Dijk en Waard voor de projecten HandsOn! t.b.v. het onderwijsachterstandenbeleid en 8CoolTools (praktijkklas Heerhugowaard). De subsidie viel hoger uit dan begroot, omdat bij het opstellen van de begroting nog niet duidelijk dat ook een subsidie voor 8CoolTools zou worden ontvangen.
- Een vergoeding vanuit de Gemeente Alkmaar voor de opzet en uitwerking van het project de Plezierige Klas.

De gemeentelijke baten zijn ca. € 84.000 hoger dan in 2022, door de hogere subsidietoekenning van de Gemeente Dijk en Waard voor Handson! en 8CoolTools.

Overige baten

De overige baten waren voor het jaar 2023 begroot op € 95.700 en komen in werkelijkheid uit op € 120.359. De overige baten zijn daarmee ca. € 25.000 hoger dan begroot. De specificatie van deze post:

	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Verschil	% t.o.v. begroting
Inkomend grensverkeer SBO	-	29.171	29.171	-
Schoolbesturen/bijdrage AB nieuwkomers	51.000	49.793	-1.207	97,6%
Subsidie NRO	14.700	18.096	3.396	123,1%
Subsidie Kansengelijkheid	30.000	12.799	-17.201	42,7%
Vervangingsfonds bonus	-	10.247	10.247	-
Vergoedingen voor gebruik teksten website	-	250	250	-
Totaal overige baten	95.700	120.356	24.656	125,8%

Ter toelichting:

- De opbrengst grensverkeer betreft afloop van de facturen grensverkeer over de periode augustus-december 2022. Bij het opstellen van de jaarrekening was hiervoor een schatting opgenomen, omdat op dat moment het Kijkglas van DUO nog niet beschikbaar was. Op basis van het uiteindelijk gepubliceerde Kijkglas bleek het te factureren bedrag € 29.171 hoger. De hiervoor aan de andere samenwerkingsverbanden verstuurd facturen zijn per eind 2023 alle voldaan.
- De ontvangst van schoolbesturen als cofinancieringsbijdrage in de loonkosten van de ambulante begeleiding van nieuwkomers in het basisonderwijs in de regio is conform begroting geïnd;
- De subsidie NRO betreft de aan Oberon gefactureerde bijdrage voor de ten behoeve van die subsidie verrichte activiteiten. De opbrengst is hoger dan begroot omdat in 2023 aanvullende activiteiten zijn verricht.
- De opbrengst voor de Subsidie Kansengelijkheid betreft het over 2023 bij de Stichting Alkmaarse Katholieke Scholen (SAKS) gedeclareerde bedrag voor de uitvoering van de onder deze subsidie vallende activiteiten. Deze gelden zijn gefactureerd op basis van de bestedingen. De bate is lager dan begroot, maar daar staan dus ook lagere lasten tegenover (het resultaat-effect is nihil). Dat komt omdat in 2022 al een groter deel van de subsidie vrijviel dan waarvan bij het opstellen van de begroting 2023 was uitgegaan. Per eind 2023 is het deel van de subsidie dat voor Samenwerkingsverband PPO NK beschikbaar was (€ 85.000) volledig besteed.
- Op basis van de berekening van de gedifferentieerde premie over 2022 wordt van het Vervangingsfonds over 2023 nog een bedrag van € 10.247 (bonus) verwacht.
- Er is aan 1 collega-samenwerkingsverband een bedrag gefactureerd voor het (op hun verzoek) gebruik maken van teksten van onze website.

De overige baten zijn circa € 206.000 lager dan in 2022 voornamelijk door lagere opbrengsten grensverkeer, lagere facturatie voor inzet aan derden en lagere subsidiebaten vanuit NRO en de subsidie Kansengelijkheid.

Totaal baten

De totale baten waren voor het gehele jaar 2023 begroot op € 17,103 miljoen. De gerealiseerde baten bedragen € 17,937 miljoen en zijn daarmee ca. € 834.000 hoger dan begroot, vooral door de hogere Rijksbijdragen. De totale baten zijn circa € 2,7 miljoen hoger dan in 2022, vooral door de hogere Rijksbesteding.

10.5.2 Toelichting op de lasten

Personele lasten:

De personele lasten bestaan uit de loonkosten van de medewerkers en overige personele lasten.

Loonkosten

De totale gemiddelde personele bezetting in 2023 bedraagt 12,06 (exclusief 0,42 fte stage). De totale gemiddelde personele bezetting in 2022 bedroeg 11,97 fte:

	Cat	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023
Directeur - bestuurder	DIR	0,99	1,01
Regisseur kwaliteit en bedrijfsvoering	OOP	0,80	0,80
Staf	OOP	1,90	1,90
Consulent Passend Onderwijs	OOP	8,28	8,35
Totaal		11,97	12,06

Per 30 september heeft Astrid Ottenheim afscheid genomen als directeur-bestuurder. Per 1 september is Janneke Oosterman als directeur-bestuurder in dienst getreden. Verder waren er enkele kleine tijdelijke uitbreidingen in het team consultants, dit betrof veelal ziektevervanging van collega's.

De loonkosten bestaan uit de salariskosten van de medewerkers, inclusief vakantiegelden, eindejaarsuitkeringen en werkgeverslasten. De loonkosten voor het jaar 2023 waren begroot op € 1,268 miljoen. De werkelijke loonkosten bedragen ca. € 1,306 miljoen (na aftrek van de van het Vervangingsfonds uitkeringen). Daarmee zijn de loonkosten ca. € 38.000 hoger dan begroot; dat komt hoofdzakelijk door de verhoging van de CAO PO in 2023.

De loonkosten zijn ca. € 105.000 hoger dan in 2022 door de iets hogere gemiddelde personele bezetting en de toename van de loonkosten door de CAO-verhoging.

Overige personeelskosten

De overige personeelskosten bestaan uit bedragen voor inhuur van extern personeel (in het bijzonder onderwijsondersteuners en inclusiebegeleiders, controller, HR-ondersteuning, onderwijsbegeleidingsdienst, GGD), kosten van opleidingen/scholing voor eigen medewerkers, bedrijfsgezondheidszorg, reis- en verblijfkosten, kosten in het kader van de werkkostenregeling, de mutatie op de personele voorzieningen en alle overige kosten die direct of indirect personeel gerelateerd zijn. De totale overige personeelskosten waren voor 2023 begroot op circa € 919.500. De werkelijke bestedingen bedragen circa € 826.000 en zijn daarmee ca. € 94.000 lager dan begroot. Dat komt grotendeels doordat de begrote inzet van onderwijsondersteuners bij een van de schoolbesturen niet volledig kon worden gerealiseerd (effect ca. € 170.000), daar stond tegenover dat voor ca. € 88.000 meer extern werd ingehuurd, onder meer voor de projectleider SOOS.

De overige personeelskosten zijn ca. € 143.000 hoger dan in 2022, vooral door meer bestedingen op externe inhuur.

De totale personeelskosten (loonkosten en overige personeelskosten samen) waren voor 2023 begroot op € 2,188 miljoen. De realisatie bedroeg € 2,132 miljoen en is daarmee ca. € 66.000 lager dan begroot (het gecombineerd effect van hogere loonkosten als gevolg van de CAO-stijging en lagere kosten door minder inzet van onderwijsondersteuners).

De totale personeelskosten zijn ca. € 238.000 hoger dan in 2022 (hogere loonkosten, meer externe inhuur).

Afschrijvingen

Afschrijvingen vinden plaats met ingang van de eerste van de maand van aanschaf. De afschrijvingen bestaan in 2023 uit afschrijvingen op investeringen die al in 2022 of eerdere jaren zijn gedaan. De afschrijvingen voor 2023 waren begroot op € 5.200. De werkelijke afschrijvingen in 2023 bedragen € 3.754 en zijn daarmee lager dan begroot. Dat komt vooral omdat er geen investeringen hebben plaatsgevonden. De afschrijvingen zijn om die reden (en omdat een aantal items inmiddels volledig is afgeschreven) ook lager dan in 2022.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten hebben betrekking het pand aan de Hertog Aalbrechtweg 5 te Alkmaar waar het samenwerkingsverband sinds 2016 is gehuisvest. De huisvestingslasten bestaan uit huurlasten en bijkomende kosten (voornamelijk schoonmaak). Er is een huurovereenkomst afgesloten samen met het samenwerkingsverband VO Noord Kennemerland, waarmee ook faciliteiten worden gedeeld. De huurovereenkomst is voor 5 jaar vastgelegd en verlengd tot en met 2026. De huurkosten en andere huisvesting gerelateerde kosten worden met het samenwerkingsverband VO Noord Kennemerland gedeeld. De huisvestingslasten waren voor 2023 begroot op € 73.500 en bedragen in de werkelijkheid € 73.185. Daarmee zijn de huurkosten conform begroting. De huisvestingslasten zijn hoger dan in 2022 door de verhoging van de huur en indexering van de schoonmaaklasten.

Overige instellingslasten

De overige lasten omvatten alle andere kosten. Hieronder vallen o.a. kosten van administratie en beheer, kantoorkosten, PR & Communicatie, Raad van Toezicht, telefoon, porti, ICT, verzekeringen, abonnementen, drukwerk, kantoorbenodigdheden, accountantskosten, advieskosten, TOP dossier en de bestedingen op de specifieke subsidies voor Hoogbegaafdheid, Gelijke Kansen en Wel in Ontwikkeling. Op facilitaire posten die gezamenlijk worden uitgevoerd met het samenwerkingsverband VO Noord Kennemerland, is alleen het eigen aandeel in deze kosten opgenomen (het aandeel voor samenwerkingsverband VO Noord Kennemerland is via de rekening courant verhouding aan hen doorbelast).

De overige instellingslasten waren voor 2023 begroot op ca. € 607.000. De werkelijke kosten bedragen circa € 554.000 en zijn daarmee circa € 53.000 (8,8%) lager dan begroot. Deze lagere kosten worden op hoofdlijn veroorzaakt door de vrijval van een bedrag van ca. € 46.000 aan verplichting uit hoofde van grensverkeer uit voorgaande jaren. Hiervoor was per eind 2022 een reservering opgenomen, navraag bij de desbetreffende samenwerkingsverbanden heeft geleerd dat samenwerkingsverband PPO NK hiervoor echter geen facturen meer zal ontvangen; op basis daarvan is het gereserveerde bedrag vrijgevallen. Voor het overige geldt dat op sommige posten minder is besteed dan begroot (bijvoorbeeld klachten en geschillen, PR & Communicatie) en dat op andere posten meer is besteed dan begroot (bijvoorbeeld op hoogbegaafdheid, OPR en kantoorkosten). Per saldo houden deze over- en onderschrijdingen elkaar ongeveer in evenwicht.

De overige instellingslasten zijn ca. € 88.000 hoger dan in 2022 (met name door hogere bestedingen op de specifieke subsidies voor hoogbegaafdheid en Wel in Ontwikkeling).

Overdrachten

De overdrachten bestaan uit alle betalingen die rechtstreeks via DUO of op basis van beschikkingen door het samenwerkingsverband ten goede komen aan de schoolbesturen. De overdrachten waren voor het gehele jaar 2023 begroot op € 14,587 miljoen. De gerealiseerde overdrachten bedragen € 15,856 miljoen en zijn daarmee ca. € 1,269 miljoen (8,7%) hoger dan begroot. De specificatie van de overdrachten is als volgt:

	Werkelijk 2022	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Vershil	% t.o.v. begroting
<i>ondersteuningsniveau 0 en 1</i>					
1. Basisondersteuning regulier onderwijs	1.871.746	2.363.135	3.016.434	653.299	127,6%
<i>ondersteuningsniveau 2 en 3</i>					
2. Ondersteuningsniveau 2-3 via werkgebieden	1.394.589	1.600.000	1.703.060	103.060	106,4%
<i>ondersteuningsniveau 4 SBO</i>					
3. Overdrachten SBO	75.665	2.230.303	2.342.342	112.039	105,0%
4. Vangnetregeling SBO	-	-	-	-	-
5. Interventieplaatsen SBO	20.640	12.000	13.384	1.384	111,5%
7. Overige ondersteuning SBO	-	-	26.200	26.200	-
<i>ondersteuningsniveau 4 SO</i>					
8. Overdrachten SO	6.787.583	6.988.995	7.340.081	351.086	105,0%
9. Vangnetregeling SO	348.035	350.000	-	-350.000	0,0%
10. Interventieplaatsen SO	-	20.000	10.695	-9.305	53,5%
11. Intensieve begeleidingsgroepen	74.705	70.000	81.161	11.161	115,9%
<i>Overige</i>					
12. Onderwijszorgarrangementen	655.150	702.270	749.806	47.536	106,8%
13. Toekenning impuls vergroting expertise SO/SBO	-	-	350.000	350.000	-
14. Toegekende aanvragen vanuit besturen	-	-	209.858	209.858	-
15. Reservering voor inzet op activiteiten inclusie	-	250.000	-	-250.000	0,0%
Totaal overdrachten	11.228.112	14.586.703	15.843.021	1.256.317	108,6%

Onderstaand is een nadere toelichting op de overdrachten opgenomen.

Basisonderwijs

- De overdrachten voor de basisondersteuning (€ 115 in 2023) zijn uitgevoerd conform begroting. Daarenboven is met terugwerkende kracht in 2023 aanvullend aan de schoolbesturen uitbetaald:

Indexering basisondersteuning 2023 met 5,02% conform stijging bekostiging	€	118.629
Indexering basisondersteuning aug-dec 2022 met twk met 3,92% conform stijging bekostiging	€	27.765
Indexering basisondersteuning 2021-2022 met twk met 9,06% conform stijging bekostiging	€	207.776
Uitbetalen 15 euro eerder ingehouden korting over 21-22	€	299.130
Totaal basisondersteuning	€	653.300

- De bestedingen via de werkgebieden hebben betrekking op de toekenning van arrangementen (individueel en per groep), de uitvoering van HB – activiteiten (voor zover niet door de HB-subsidie gedekt) en directe bestedingen. Deze zijn over het gehele jaar 2023 hoger dan begroot door de inzet op specifieke subsidies (HandsOn!, 8CoolTools en de Plezierige Klas).

Speciaal basisonderwijs

- De overdrachten aan het SBO vinden vanaf 1 januari 2023 rechtstreeks plaats door DUO op basis van de leerlingaantallen in het SBO per 1 februari 2022. Deze overdrachten zijn iets hoger dan begroot vanwege de opwaartse aanpassing van de bekostigingstarieven.
- Er zijn geen betalingen gedaan uit hoofde van de vangnetregeling.
- De bestedingen aan de interventieplaatsen hebben betrekking op de kosten van interventie- en observatieplaatsen van een aantal leerlingen op de SBO-scholen. De afrekening hiervan vindt plaats op declaratiebasis achteraf op basis van een afgesproken weektarief. Deze post is iets lager dan begroot omdat minder plekken zijn ingevuld dan begroot.

Speciaal Onderwijs

- De overdracht aan het Speciaal Onderwijs, die rechtstreeks plaatsvindt door DUO, is hoger als gevolg van de stijging van de TLV-tarieven, zoals bij de baten is aangegeven.
- Er zijn geen betalingen gedaan uit hoofde van de vangnetregeling.
- De bestedingen aan de interventieplaatsen hebben betrekking op de kosten van interventie- en observatieplaatsen van een aantal leerlingen op de SO-scholen. De afrekening hiervan vindt plaats op declaratiebasis achteraf op basis van een afgesproken weektarief. Deze post is iets lager dan begroot omdat minder plekken zijn ingevuld dan begroot.
- De bestedingen op de intensieve begeleidingsgroepen betreffen de bestedingen voor de doorstroomgroep en plusarrangementen op de Spinaker. Hierop werden in 2023 meer middelen besteed dan begroot door opwaartse aanpassing van de bekostigingstarieven waarop de overdracht aan de Spinaker is gebaseerd.

Onderwijszorgarrangementen

Voor de uitvoering van de onderwijszorgarrangementen was voor 2023 een bedrag van ca. € 702.000 begroot. De werkelijke bestedingen bedragen € 763.000 (onder aftrek van bedragen die aan andere samenwerkingsverbanden worden doorberekend of direct ten laste van de werkgebieden komen). Hieronder vallen de bestedingen voor de Kanzklas in Heerhugowaard, de Samen Naar Schoolklas in Bergen, de Trimaran, Buitengewoon Leren, de Proeftuin SO Opmaat en middelen voor De Klim. De werkelijke bestedingen zijn ruim hoger dan begroot door opwaartse aanpassing van de bekostigingstarieven waarop de overdracht voor de onderwijszorgarrangementen grotendeels zijn gebaseerd.

Overige

- Er is aan alle SBO- en SO-scholen een eenmalig bedrag toegekend van € 50.000 per school ten behoeve van het delen van expertise en kennis naar de reguliere scholen toe en ter versterking van dit het handelen van de professionals en het versterken van de samenwerking tussen scholen. Hiermee ondersteunen we onze gezamenlijke opdracht, namelijk 'een gezonde ontwikkeling van kinderen en passend onderwijs te realiseren, inclusiever onderwijs mogelijk te maken en te werken aan inclusievere werkgebieden waarin scholen samenwerken.' In totaal is hiermee een bedrag van € 350.000 gemoeid.
- Aan de reguliere scholen is de mogelijkheid geboden om bij het samenwerkingsverband met terugwerkende kracht de kosten te declareren van extra activiteiten of projecten die in 2023 gedaan zijn om passend onderwijs zo optimaal mogelijk te realiseren. Dat heeft geleid tot honorering van aanvragen voor een totaalbedrag van € 209.859.
- In de begroting was een bedrag van € 250.000 begroot voor het uitvoeren van activiteiten op het gebied van inclusie. In 2023 zijn op deze reservering wel uitgaven gedaan (inzet procesbegeleider jeugdhulp preventief), maar deze zijn opgenomen in andere posten, omdat ze niet kwalificeren als overdrachten.

De overdrachten zijn in 2023 op totaalniveau circa € 4,6 miljoen hoger dan in 2022. Dat komt vooral door de wijziging in de systematiek van de overdrachten aan het SBO, de toename van de bekostigingsstarieven waarop de overdrachten zijn gebaseerd en de extra betalingen die eind 2023 zijn gedaan (betalingen aan de SO- en SBO-scholen en indexering van de basisondersteuning)

Totale lasten

De totale lasten waren voor het jaar 2023 begroot op € 17,460 miljoen. De werkelijke lasten bedragen circa € 18,608 miljoen en zijn daarmee ca. € 1,148 miljoen (6,6%) hoger dan begroot, vooral door hogere kosten van overdrachten. De totale lasten zijn ca. € 4,9 miljoen hoger dan in 2022, vooral door de hogere overdrachten.

10.5.3 Toelichting op de financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de renteopbrengsten of rentelasten op liggende gelden. De financiële baten en lasten waren voor het hele jaar 2023 begroot op nihil, uitgaande van een rentepercentage van 0. De gerealiseerde financiële baten en lasten in 2023 bedragen € 4.924 en zijn dus hoger dan begroot, omdat het rentepercentage gedurende het jaar iets opliep. Dit betreft alleen de rente die door de bank is vergoed over de spaartegoeden gedurende het jaar.

10.5.4 Totaalbeeld

Het totaal financieel resultaat van het samenwerkingsverband over 2023 bedraagt € 665.178 negatief. Er was een negatief resultaat begroot van € 357.439. Het totaal financieel resultaat is dus € 307.740 slechter dan begroot. Tegenover circa € 834.000 meer baten staan circa € 1,146 miljoen meer lasten en € 4.924 meer aan financiële baten. Samengevat:

	Werkelijk 2022	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Vershil	% t.o.v. begroting
Baten	15.196.495	17.102.860	17.936.594	833.734	104,9%
Lasten	13.650.709	17.460.299	18.606.696	1.146.398	106,6%
Financiële baten en lasten	-3.011	-	4.924	4.924	-
Totaal	1.542.775	-357.439	-665.178	-307.740	-

De meer gedetailleerde analyse van de verschillen tussen begroting en realisatie zijn als volgt:

Begroot financieel resultaat 2023	-357.439
Werkelijk financieel resultaat 2023	-665.179
Vershil	-307.740
Aanpassing bekostiging o.b.v. verhoging tarieven	559.186
Hogere vrijval specifieke subsidies (HB, WIO)	163.822
Hogere gemeentelijke baten	86.070
Hogere baten afwikkeling grensverkeer	29.171
Lagere overige baten	-4.514
Extra betalingen basisondersteuning (indexering en teruggave inhouding 2021)	-653.299
Hogere inzet werkgebieden i.v.m. specifieke gemeentelijke subsidies	-103.060
Hogere overdrachten SBO (vooral door hogere bekostigingstarieven)	-139.623
Lagere lasten afwikkeling grensverkeer	45.932
Hogere overdrachten SO (vooral door hogere bekostigingstarieven)	-352.942
Lagere bestedingen vangnetregeling	350.000
Hogere besteding onderwijszorgarrangementen	-47.536
Toekenning impuls vergroting expertise SO/SBO (niet begroot)	-350.000
Toegekende aanvragen vanuit besturen (niet begroot)	-209.859
Niet bestede reservering voor inzet op activiteiten inclusie	250.000
Hogere personele lasten	55.735
Lagere afschrijvingslasten	1.446
Lagere huisvestingslasten	315
Lagere overige lasten	6.493
Hogere financiële baten	4.924
Totaal	-307.740

Resultaatbestemming

Het over 2023 behaalde resultaat wordt volledig onttrokken aan de algemene reserve. Voor omvang en verdeling van de algemene reserve per ultimo 2023 wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Categorisering lasten verschil interne en externe indeling

In het bovenstaande is de categorisering van de lasten gedaan conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. In de interne sturing en monitoring van het samenwerkingsverband wordt gewerkt met een andere indeling van de lastencategorieën. Daarin zijn loonkosten, afschrijvingen, huisvestingslasten en overige instellingslasten op een andere wijze geordend en is grensverkeer onder overdrachten gerubriceerd. Als we deze interne indeling van de lasten toepassen op het jaar 2023 geeft dat het volgende beeld:

	Werkelijk 2022	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Vershil	% t.o.v. begroting	Aandeel in lasten
Overdrachten	11.256.538	14.586.703	15.797.090	1.210.386	108,3%	84,9%
Uitvoeringsorganisatie SWV	1.689.925	2.148.395	2.065.572	-82.823	96,1%	11,1%
Management & Organisatie	704.246	725.200	744.035	18.834	102,6%	4,0%
Marge	13.650.709	17.460.299	18.606.696	1.146.397	106,6%	100,0%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in 2023:

- Ca. 84,9% (2022: 82,4%) van de totale lasten betrekking heeft op rechtstreekse doorbetalingen aan de schoolbesturen;
- Ca. 11,1% (2022: 12,4%) van de totale lasten is besteed aan de uitvoeringsorganisatie van het samenwerkingsverband (hieronder vallen alle kosten van de onderwijsconsulenten en de kosten voor de ondersteuning bij de uitvoering en ontwikkeling van passend onderwijs);
- Slechts ca. 4,0% (2022: 5,1%) van de totale lasten is besteed aan de kosten van Management & Organisatie (hieronder vallen alle kosten van activiteiten en functies die noodzakelijk zijn voor een goede organisatie van het samenwerkingsverband, zodat het samenwerkingsverband de taken om aan haar wettelijke verplichtingen te voldoen, kan uitvoeren. M&O is faciliterend voor het primaire proces en omvat o.a. de kosten van de interne organisatie, communicatie, overlegstructuren, beleidsvorming en kwaliteitszorg).

Als wordt gekeken naar de toekenning van gelden per onderwijssoort is het beeld over 2023 als volgt:

	Regulier	SO	SBO	Uitvoerings- organisatie SWV	Management & Organisatie	Totaal	%
Overdrachten rechtstreeks	3.226.293	7.540.081	2.446.410	-	-	13.212.784	71,0%
Onderwijszorgarrangementen	749.806	91.856	39.584	-	-	881.246	4,7%
Werkgebieden	1.703.060	-	-	-	-	1.703.060	9,2%
Ondersteuning in natura	-	-	-	894.681	-	894.681	4,8%
Uitvoering en ontwikkeling	-	-	-	1.170.891	-	1.170.891	6,3%
Management en organisatie	-	-	-	-	744.035	744.035	4,0%
Totaal	5.679.159	7.631.937	2.485.994	2.065.572	744.035	18.606.696	100,0%

10.6 Toelichting op het vermogen en indicatoren

De Inspectie van het Onderwijs hanteert signaleringsgrenzen voor het beoordelen van de financiële positie van onderwijsinstellingen. Signaleringswaarden zijn géén normen of streefgetallen, maar grenswaarden die attenderen op het feit dat er mogelijk een risicovolle of ongewenste situatie is of dreigt. Deze signaleringswaarden gebruikt de inspectie bij het financieel toezicht op de onderwijsbesturen (schoolbesturen en samenwerkingsverbanden). De inspectie hanteert drie indicatoren: solvabiliteit en liquiditeit en de ratio normatief publiek eigen vermogen.

Voor de liquiditeit wordt een onderscheid gemaakt in kleine, middelgrote, grote en grootste instellingen. Het samenwerkingsverband PO Noord Kennemerland kwalificeert daarbij als grote instelling (de totale baten liggen tussen € 12 en € 25 miljoen). Ook is er een absolute ondergrens ingesteld voor wat betreft liquide middelen. Deze bedraagt in het funderend onderwijs € 100.000.

De voor het samenwerkingsverband berekende indicatoren zijn als volgt, afgezet tegen de grenswaarden:

Indicator	Omschrijving	Formule	Grenswaarde	2022	2023
Solvabiliteit 2	Geeft aan de mogelijkheid om alle schulden op lange termijn te voldoen	Eigen vermogen plus voorzieningen gedeeld door balanstotaal	0,30	0,77	0,60
Liquiditeit	Geeft aan de mogelijkheid om alle schulden op korte termijn te voldoen	Vlottende activa gedeeld door kort lopende schulden	0,75	4,25	2,49
Absolute omvang liquide middelen			€ 100.000	€ 2.686.972	€ 2.373.414

De solvabiliteit 2 (eigen vermogen inclusief voorzieningen ten opzichte van totaal vermogen) geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en geeft inzicht in de financieringsopbouw en in hoeverre het samenwerkingsverband op langere termijn in staat is om aan de verplichtingen te voldoen.

De liquiditeit (liquide middelen plus vorderingen gedeeld door kortlopende schulden) geeft aan in hoeverre het samenwerkingsverband op korte termijn aan de verplichtingen kan voldoen.

Uit dit overzicht blijkt dat de financiële positie van de het samenwerkingsverband minder goed is geworden in 2023, in directe relatie met het gerealiseerde financieel resultaat. Zowel de liquiditeit, de solvabiliteit als de absolute omvang van de liquide middelen zijn gedaald ten opzichte van eind 2022. De drie indicatoren liggen per eind 2023 ruim *boven* de grenswaarde die de Inspectie hanteert.

Naast de indicatoren voor het toezicht op de financiële continuïteit heeft de Inspectie van het Onderwijs ook een signaleringswaarde ontwikkeld voor toezicht op publiek eigen vermogen. Deze geeft een indicatie hoeveel eigen vermogen een onderwijsinstelling (school of samenwerkingsverband passend onderwijs) redelijkerwijs maximaal nodig heeft voor een gezonde bedrijfsvoering. De gedachte achter deze signaleringswaarde is dat publiek onderwijsgeld optimaal aan onderwijs wordt besteed en niet onnodig in reserves vastzit. Het eigen vermogen komt boven de signaleringswaarde uit als het feitelijk eigen vermogen (af te lezen van de balans) hoger is dan het normatief eigen vermogen (vermogen dat redelijkerwijs nodig is om bezittingen te financieren en risico's op te vangen).

De signaleringswaarde bedraagt voor samenwerkingsverbanden 3,5% van de brutobaten (met "bruto" wordt bedoeld: de totale baten voor aftrek van de ondersteuningsmiddelen voor het speciaal onderwijs, d.w.z. de TLV's op basis van de leerlingtelling). Deze reserve moet gezien worden als risicobuffer (weerstandvermogen), met een minimum voor kleinere samenwerkingsverbanden van € 250.000. Specifieke of verplichte voorzieningen die ook onderdeel uitmaken van het vermogen van samenwerkingsverbanden (zoals bijvoorbeeld voor ambtsjubilea van personeel) vallen buiten deze berekening. Deze signaleringswaarde is veel lager dan die voor schoolbesturen, omdat de inspectie de daadwerkelijke risico's van samenwerkingsverbanden laag inschat. Allereerst omdat zij de samenwerkingsverbanden niet als een zelfstandige rechtspersoon ziet: de aangesloten schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het voortbestaan. Daarnaast hebben samenwerkingsverbanden niet of nauwelijks materiële vaste activa, zoals gebouwen. Voor ons samenwerkingsverband bedraagt het bovennormatief vermogen per eind 2023 € 931.079 (per eind 2022: € 1.692.161):

	Werkelijk 31-12-2022	Werkelijk 31-12-2023
Genormeerd eigen vermogen	531.877	627.781
Werkelijk eigen vermogen	2.224.038	1.558.860
Bovennormatief vermogen	1.692.161	931.079

Door het financieel resultaat 2023 is het bovennormatief vermogen gedaald. Om de afbouw tot onder de signaleringswaarde te borgen is in de meerjarenbegroting opgenomen dat in de komende jaren wordt gestuurd op negatieve exploitatieresultaten door extra middelen in te zetten ten behoeve van inclusie. Daarmee zal het vermogen in de komende jaren verder dalen. Voor een verdere uitwerking van de indicatoren en de vermogenspositie in meerjarenperspectief verwijzen wij naar de continuïteitsparagraaf.

10.7 Gevoerd beleid bij de beheersing van uitkeringen na ontslag

De stichting was in 2023 aangesloten bij het Vervangingsfonds. Premielasten komen voor rekening van het samenwerkingsverband, de kosten van ziektevervangingen worden door het Vervangingsfonds vergoed. Omdat over de afgelopen jaren ruim meer aan premies is betaald dan aan vergoedingen retour is ontvangen, is besloten om met instemming van de (P)MR bij het Vervangingsfonds een aanvraag in te dienen voor het eigenrisicodragerschap. Die aanvraag is gehonoreerd. Met ingang van 1 januari 2024 is het samenwerkingsverband PPO NK eigen risicodragerschap geworden voor het ziekteverzuim. Daarmee wordt de premie bespaard, maar worden eventuele kosten voor vervangingen niet meer vergoed.

Voor eventuele ziektevergoedingen die aan (ex-) medewerkers worden gedaan, betaalt het samenwerkingsverband een individuele gedifferentieerde premiecomponent via het publiek bestel. In de afgelopen jaren zijn vrijwel geen ziektevergoedingen aan (ex-) medewerkers gedaan uitbetaald. Voor het jaar 2023 bedroeg de gedifferentieerde premiecomponent voor de ZW – lasten 0,16%.

Voor (ex-)medewerkers die instromen in de WIA betaalt het samenwerkingsverband een individuele gedifferentieerde premiecomponent via het publiek bestel. Voor het jaar 2023 bedroeg de gedifferentieerde premiecomponent voor de WGA – lasten 1,02%. Instroom in de WIA wordt zoveel als mogelijk voorkomen door een zorgvuldig verzuimbeleid te voeren.

Met ingang van 1 augustus 2022 is de regelgeving van het Participatiefonds gewijzigd. Hoewel de premies gelijk blijven, moeten besturen in het primair onderwijs een deel van de uitkeringskosten van voormalig medewerkers die een WW-uitkering krijgen gedeeltelijk zelf dragen. Dat geldt alleen voor nieuwe uitkeringen. Uitkeringen die per 1 augustus 2022 al liepen, blijven nog volledig voor rekening van het Participatiefonds. Toekomstige uitkeringen zullen voor 50% ten laste komen van het samenwerkingsverband, op een aantal uitzonderingsgevallen na (dan geldt een last van 10%). Per 31 december 2023 bestaan geen verplichtingen voor mogelijke WW-rechten aan ex-medewerkers. Om die reden is geen voorziening gevormd.

In 2023 heeft het samenwerkingsverband geen vaststellingsovereenkomsten afgesloten voor uitdiensttreding.

11. Continuïteitsparagraaf

Onderwijsorganisaties zijn verplicht hun toekomstperspectief op te nemen in een zogeheten 'continuïteitsparagraaf' in het jaarverslag. De continuïteitsparagraaf richt zich ten eerste op de financiële gevolgen van toekomstige ontwikkelingen voor de drie jaren volgend op het verslagjaar. Ten tweede bevat deze paragraaf een inhoudelijke en procesmatige beschrijving van het risicomanagement. Tot slot moet worden vermeld hoe wordt omgegaan met de Code Goed Bestuur, de governancecode van het primair onderwijs.

11.1 Uitgangspunten meerjarenbeleid

De meerjarenbegroting 2024-2027 is gebaseerd op het ondersteuningsplan en dient in samenhang gelezen te worden met het jaarplan 2024. De voorgenomen acties, aandachtsgebieden en doelstellingen die hierin zijn opgenomen houden rekening met ontwikkelingen in onze regio en de gemeenten, bouwen voort op initiatieven die de afgelopen jaren genomen zijn en dragen bij aan het realiseren van onze visie.

Ambities 2024

De te stellen ambities 2024 baseren we op de koers zoals beschreven in ons ondersteuningsplan, het rapport van de inspectie n.a.v. het vierjaarlijkse bezoek, een evaluatie van het jaarplan 2023 en de SWOT-analyse die besproken is in diverse netwerken.

Visie

Alle acties en initiatieven dienen bij te dragen aan het realiseren van onze visie:

- Perspectief voor ieder kind | Een goede weg naar de toekomst vol hoop en vanuit een gedeeld perspectief met ouders en leerkrachten.
- Ik maak verschil voor ons | We dragen samen de verantwoordelijkheid voor passend onderwijs en het dekkend netwerk voor de ontwikkelingsvragen van alle kinderen in ons samenwerkingsverband en we laten niet los tot dat het kind weer floreert.
- Samen leren Leven | Thuisnabij en inclusief onderwijs voor alle leerlingen in ons samenwerkingsverband.
- We omarmen diversiteit en benutten op positieve wijze verschillen.

Thema's uit het ondersteuningsplan

1. Een sterke pedagogische-alliantie rondom kinderen, van ouders, leerkrachten en school;
2. Regie voor leraren (en pedagogisch medewerkers);
3. Ontwikkelen van inclusieve en adaptieve praktijken binnen de werkgebieden;
4. Verbeteren evaluaties bestuur: doelmatige besteding van middelen;
5. Ontwikkelen van horizontaal dialoog met ouders, binnen de deelnemersraad en de werkgebieden;
6. Terugdringen van het aantal leerlingen in het s(b)o of onderwijszorgvoorziening.

Verantwoording inzet middelen

We hebben al eerder geconstateerd dat we vanuit het samenwerkingsverband beperkt zicht hebben op de middelen voor de basisondersteuning die rechtstreeks naar de scholen gaan. We willen dat graag verbeteren en zullen hiervoor in 2024 de dialoog voeren met de bestuurders in de Deelnemersraad en met de scholen in de werkgebieden. Dat kan middels een format of een programma als bijvoorbeeld Perspectief op School. Daarmee beogen we een beter beeld te krijgen van de inhoud en kwaliteit van de ingezette middelen.

Financiële doelstellingen

Het samenwerkingsverband staat er per eind 2023 financieel gezond voor en beschikt over bovennormatief vermogen. We zetten meerjarig in op een negatieve begroting waarmee we het bovenmatig vermogen op een kwalitatief goede wijze inzetten en daarmee afbouwen. De consequentie van de afname van het (bovennormatief) vermogen is dat begrotingsmarges smaller worden en dat in meerjarenperspectief baten en lasten met elkaar in evenwicht zullen moeten zijn. Uitgangspunt is daarmee dat we, zodra de reserves zijn afgebouwd naar het gewenste niveau, jaarlijks een sluitende begroting presenteren. Met dat financiële kader heeft de voorliggende meerjarenbegroting als belangrijkste doelstelling de realisatie van het ondersteuningsplan en het daarvan afgeleide jaarplan 2024. We willen meer regie bij de scholen en werkgebieden beleggen door het verhogen van de ondersteuningsmiddelen waardoor ondersteuning duurzamer georganiseerd kan worden. Scholen krijgen meer ruimte om de basisondersteuning in te richten en de werkgebieden kunnen de extra ondersteuning structureler inbedden in hun gebied, gericht op wat de populatie vraagt. Daaraan geven we de volgende concrete uitvoering:

- Het versterken van de reguliere scholen als het gaat om het ondersteunen van kinderen en hun omgeving door het inzetten van aanwezige expertise van S(B)O scholen en een grotere rol van de inclusiebegeleiders;
- Het verlagen van het aantal leerlingen in het SO;
- Inzetten op de uitvoering van onderwijszorgarrangementen, waarbij we zullen toewerken naar voorzieningenbesteding in plaats van op leerlinggebonden geldstromen;
- Ruimte creëren om inclusieve en adaptieve praktijken te ontwikkelen binnen de werkgebieden.

Middelen werkgebieden

We constateren dat de werkgebieden een belangrijk netwerk vormen. Voor 2024 wordt beoogd om de werkwijze te verstevigen. De consultants hebben zicht op de individuele scholen, kennen het proces van leren van en met elkaar en kunnen gezamenlijk optrekken in het bieden van de passende ondersteuning, gericht op de populatie. Er zal aandacht zijn voor het ontwikkelen van structurele extra ondersteuning binnen de werkgebieden met de populatie als uitgangspunt. De intentie is om een beweging te creëren naar het aanbieden van structurele- en groepsarrangementen en minder individuele arrangementen indien mogelijk. We zullen de toekenning van middelen voor de werkgebieden in de begroting echter wel verlagen. Enerzijds omdat de middelen van de basisondersteuning worden verhoogd en scholen meer regie krijgen over het organiseren van de ondersteuning in de eigen school en anderzijds omdat de trend van de afgelopen jaren is dat niet alle begrote middelen in de werkgebieden zijn besteed. We zetten in 2024 in op de volgende richting:

- Uitbreiden van de basisondersteuning en het voeren van dialoog over invulling en verantwoording;

- Het in kaart brengen van de populatie van het werkgebied en het maken van een plan om ondersteuning duurzamer en structureler te organiseren;
- Het preventief inzetten van specialisten S(B)O en inclusie in regulier bij ondersteuningsvragen.

11.2 Leerlingaantallen en prognoses

De bekostiging vanuit het Rijk vindt plaats per kalenderjaar en is gebaseerd op de teldatum 1 februari. De ontwikkeling van de leerlingaantallen toont het volgende beeld:

Aantal leerlingen	Werkelijk	Werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
	1-feb-22	1-feb-23	1-feb-24	1-feb-25	1-feb-26	1-feb-27
Totaal aantal leerlingen basisonderwijs in SWV	20.548	20.484	20.382	20.280	20.178	20.077
Totaal aantal leerlingen SBO in SWV	380	369	358	347	337	327
Totaal aantal leerlingen in SWV	20.929	20.853	20.740	20.627	20.515	20.404
Aantal In SBO met TLV van dit SWV	353	340	330	320	310	301
Aantal In SO met TLV cat. 1 van dit SWV	349	363	378	385	385	377
Aantal In SO met TLV cat. 2 van dit SWV	58	49	51	52	52	51
Aantal In SO met TLV cat. 3 van dit SWV	51	68	71	72	72	71
Totaal SO	458	480	499	509	509	499
Totaal aantal leerlingen PO, SO, SBO	21.359	21.304	21.211	21.109	20.998	20.877
Deelnamepercentage SBO	1,65%	1,60%	1,55%	1,52%	1,48%	1,44%
Deelnamepercentage SO	2,14%	2,25%	2,35%	2,41%	2,42%	2,39%
Som van alle achterstandsscores van scholen binnen SWV	4.734	4.802	4.802	4.802	4.802	4.802

Opmerkingen:

- De leerlingaantallen per 1 februari 2023 zijn gebaseerd op de door DUO gepubliceerde dashboards.
- Het aantal leerlingen in het regulier PO per 1 februari 2023 is 64 leerlingen lager (0,3%) dan per 1 februari 2022.
- Het aantal SBO-leerlingen binnen ons SWV per 1 februari 2023 is 11 (2,9%) lager dan per 1 februari 2022. Het aantal SBO-leerlingen met een TLV van ons samenwerkingsverband is met 12 (3,4%) afgenomen in vergelijking met 1 februari 2022.
- Het aantal SO-leerlingen is per 1 februari 2023 is 22 (4,8%) hoger dan per 1 februari 2022.

Conclusie daaruit is dat het deelnamepercentage SBO daalt en het deelnamepercentage SO stijgt.

Voor de prognose van de leerlingaantallen per 1 februari 2024, 2025 en 2026 is uitgegaan van de volgende prognoses:

- Daling van het regulier aantal PO – leerlingen met 0,5% per jaar;
- Daling van het aantal SBO - leerlingen met 3% per jaar;
- Het omzetten van de groei van het aantal SO – leerlingen naar een daling; de tendens van het aantal afgegeven TLV's is weliswaar stijgend en wordt nog versterkt door de toename van het aantal nieuwkomers met intensieve ondersteuningsbehoefte in de regio, maar vanuit de intentie om steeds meer in te zetten op inclusie is de inzet om met deze trend te breken en te streven naar een gelijkblijvend aantal SO-leerlingen en op termijn een daling. We stellen ons daarvoor in de meerjarenbegroting de volgende ambitie:
  - Per 1 februari 2024: stijging van 4% (continuering van de trend)
  - Per 1 februari 2025: stijging van 2% (daarmee vlakt de stijging af)
  - Per 1 februari 2026: stabilisatie
  - Per 1 februari 2027: daling met 2%

Het deelnamepercentage SO daalt daarmee na 2026, maar is, door de daling van het aantal reguliere PO-leerlingen nog wel steeds hoger dan in 2023. Inzet zal zijn om na 2027 het deelnamepercentage SO verder te laten dalen.

Voor de verplichte overdrachten van middelen en de vrij beschikbare ruimte is de consequentie dat tot en met 2027 jaarlijks minder middelen beschikbaar zijn voor inzet op basis van eigen beleid (en in 2028 weer meer, zie onderstaande tabel, maar 2028 valt buiten deze meerjarenbegroting).

Bekostiging	2024	2025	2026	2027	2028
Lichte ondersteuning PO (excl. afdrachten via DUO)	7.586.556	7.548.623	7.510.880	7.473.325	7.435.959
Zware ondersteuning PO (excl. afdrachten via DUO)	10.634.707	10.576.829	10.519.381	10.462.358	10.405.752
Aanvullende bekostiging: schoolmaatschappelijke werk PO	75.611	75.611	75.611	75.611	75.611
Bekostiging SWV-PO totaal (bruto baten)	18.296.873	18.201.062	18.105.872	18.011.294	17.917.322
Verplichte afdrachten via DUO					
Ondersteuningsbekostiging sbo	2.344.387	2.274.056	2.205.834	2.139.659	2.075.469
Totaal verplichte afdrachten via DUO SBO	2.344.387	2.274.056	2.205.834	2.139.659	2.075.469
Verplichte afdrachten via DUO SO					
Ondersteuningsbekostiging so cat. 1	4.881.194	5.076.442	5.177.971	5.177.971	5.074.412
Ondersteuningsbekostiging so cat. 2	1.072.150	1.115.036	1.137.337	1.137.337	1.114.590
Ondersteuningsbekostiging so cat. 3	2.220.494	2.309.313	2.355.500	2.355.500	2.308.390
Totaal verplichte afdrachten via DUO SO	8.173.839	8.500.792	8.670.808	8.670.808	8.497.392
Netto baten lichte ondersteuning	5.242.168	5.274.567	5.305.046	5.333.666	5.360.489
Netto baten zware ondersteuning	2.460.868	2.076.037	1.848.573	1.791.550	1.908.360
Netto baten schoolmaatschappelijk werk PO	75.611	75.611	75.611	75.611	75.611
Netto baten	7.778.647	7.426.215	7.229.230	7.200.827	7.344.461

11.3 Meerjarenbegroting

De begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2024-2027 zijn goedgekeurd door de Raad van Toezicht in haar vergadering van 25 januari 2024. De totale begroting van het samenwerkingsverband voor de jaren 2024-2027 ziet er als volgt uit:

	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN					
Rijksbijdragen	17.688.468	18.549.511	18.433.201	18.105.872	18.011.294
Overige overheidsbijdragen	127.770	255.311	114.481	119.157	19.000
Overige baten	120.356	57.000	57.000	57.000	57.000
Totaal baten	17.936.594	18.861.822	18.604.682	18.282.029	18.087.294
LASTEN					
Overdrachten	15.797.090	16.198.457	16.100.934	15.819.157	15.489.642
Uitvoeringsorganisatie SWV	2.065.573	2.244.312	2.152.096	1.919.957	1.919.957
Management & Organisatie	744.035	789.620	770.515	770.515	770.515
Totaal lasten	18.606.697	19.232.388	19.023.545	18.509.629	18.180.114
Saldo baten en lasten	-670.103	-370.566	-418.863	-227.600	-92.821
Financiële baten en lasten	4.924	-	-	-	-
RESULTAAT	-665.179	-370.566	-418.863	-227.600	-92.821
Resultaatbestemming / -verdeling					
Mutatie bestemmingsreserve Jeugd- en oudersteunpunten	-19.565	-	-	-	-
Mutatie nog te besteden reserve in het kader van de doelstelling	-645.614	-370.566	-418.863	-227.600	-92.821
	-665.179	-370.566	-418.863	-227.600	-92.821

De totale baten voor 2024 zijn begroot op € 18,862 miljoen. De totale lasten voor 2024 zijn begroot op € 19,232 miljoen. Er zijn voor 2024 geen financiële baten en lasten begroot. Het begroot resultaat voor 2024 bedraagt daarmee € 371.000 negatief. In meerjarenperspectief dalen na 2024 de begrote baten, in lijn met de begrote daling van de leerlingaantallen en het vervallen van een aantal specifieke subsidies na 2024. De lasten dalen na 2024 door lagere overdrachten aan het SBO, het wegvallen van specifieke bestedingen op subsidiegelden en lagere bestedingen op onderwijszorgarrangementen en werkgebieden.

Per saldo is in alle begrotingsjaren sprake van een negatief financieel resultaat. Dit is een bewuste keuze om daarmee het per eind 2023 resterende bovennormatief vermogen op een kwalitatief zo goed mogelijke wijze in te zetten. Het begrote resultaat worden onttrokken aan de algemene reserve. Zie voor de verdere uitwerking de balansprognose.

Overige relevante zaken ten aanzien van de meerjarenbegroting:

- De overdrachten voor de basisondersteuning voor het regulier onderwijs zijn meerjarig begroot op € 130 per leerling. De intentie is om de toekenning van ondersteuningsmiddelen ook meerjarig stabiel te houden (het totaalbedrag loopt wel naar beneden omdat het leerlingaantal in het regulier onderwijs dalend is begroot) en mogelijk hoger.
- De verplichte overdrachten aan SO en SBO zijn gebaseerd op de prognose van de leerlingaantallen.

- De verdeling van middelen tussen de werkgebieden zal voor het jaar 2024 nog plaatsvinden op basis van de leerlingaantallen per werkgebied, waarbij een bedrag van € 100.000 niet direct aan de werkgebieden wordt toegewezen maar beschikbaar blijft als ruimte voor inzet op inclusie-activiteiten binnen de werkgebieden. In 2024 zullen we verkennen of de middelen mogelijk deels kunnen worden verdeeld op basis van onderwijsachterstandsscores. In meerjarenperspectief is de verwachting dat de inzet van middelen via de werkgebieden zal dalen naar ca. € 1,3 miljoen in 2027 (uitgaande van een gelijk bedrag per leerling voor de basisondersteuning).
- Onze ambitie is om de Onderwijszorgarrangementen meer in te bedden en onderdeel te laten zijn van het regulier PO. Daarbij komt dat als gevolg van de groei van het SO, de bekostiging van de Onderwijszorgarrangementen in de toekomst financieel lastig zal zijn. Daarom is de inzet om de middelen voor Onderwijszorgarrangementen af te bouwen en is voor de jaren 2026 en 2027 een taakstelling opgenomen waarmee de kosten van Onderwijszorgarrangementen verlaagd worden. De wijze waarop dat kan plaatsvinden is nog onderwerp van gesprek, maar kan onder meer gezocht worden in het terugbrengen van voorzieningen naar het regulier en/ of het overgaan op voorzieningenbekostiging (gebaseerd op de werkelijke kosten van een voorziening, ongeacht het aantal leerlingen).
- In de begrotingsjaren 2024 en 2025 is een jaarlijks bedrag begroot voor het uitvoeren van activiteiten op het gebied van inclusie. De inzet van deze middelen is gedurende de begrotingsperiode nader te bepalen. Over de vorm van de inzet van deze middelen en de verdeling ervan is dan ook nog geen besluit genomen. Gedacht kan worden aan uitbreiding van de middelen voor de werkgebieden, het starten van nieuwe onderwijszorgarrangementen, verhoging van de basisbekostiging, of andere richtingen.
- In de kosten van de uitvoeringsorganisatie zijn in 2024 en 2025 de begrote bestedingen van de HB-subsidie opgenomen (hier staan baten tegenover), deze vervallen na 2025 omdat dan de bestedingstermijn van de subsidie is beëindigd.
- De personele bezetting is in meerjarenperspectief stabiel begroot. Alleen in 2024 is gedurende 3 maanden dubbele bezetting voor de managementondersteuning begroot i.v.m. vervanging/overlap vanwege pensionering van een medewerker. De meerjarig begrote personele bezetting is als volgt:

	Cat	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Directeur - bestuurder	DIR	1,01	1,00	1,00	1,00	1,00
Regisseur kwaliteit en bedrijfsvoering	OOP	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Staf	OOP	1,90	2,15	1,90	1,90	1,90
Consulent Passend Onderwijs	OOP	8,35	8,80	8,80	8,80	8,80
Totaal		12,06	12,75	12,50	12,50	12,50

- In meerjarenperspectief zijn de kosten voor Management & Organisatie stabiel begroot; de uitvoeringskosten zijn aflopend begroot door het na 2024 wegvallen van de specifieke bestedingen op subsidiegelden (waar dus ook geen baten meer voor worden voorzien). De verdeling van de lasten over de verschillende categorieën is als volgt:

	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Overdrachten	84,9%	84,2%	84,6%	85,5%	85,2%
Uitvoeringsorganisatie SWV	11,1%	11,7%	11,3%	10,4%	10,6%
Management & Organisatie	4,0%	4,1%	4,1%	4,2%	4,2%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Huisvesting

- Er worden in 2024 en verder geen wijzigingen voorzien in de huisvestingssituatie.

Investeringsbeleid

- Het samenwerkingsverband kent geen vastgelegd investeringsbeleid. De investeringen kennen een beperkte omvang en hebben alleen betrekking op de kantooromgeving. Met nieuwe investeringen wordt pragmatisch omgegaan: voor nieuwe zaken of vervangingen met betrekking tot bijvoorbeeld ICT, meubilair en inventaris/apparatuur wordt jaarlijks een bedrag in de begroting opgenomen. Gedurende het jaar wordt bezien of aanschaf c.q. vervanging daadwerkelijk nodig is. Over investeringen wordt afgeschreven gedurende de economische levensduur. Voor 2024 en de jaren er na worden geen majeure investeringen voorzien.

In het bovenstaande is de categorisering van de lasten gedaan conform de interne sturing en monitoring van het samenwerkingsverband. Deze indeling wijkt af van de indeling conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. In de interne sturing en monitoring zijn baten en lasten op een andere wijze geordend (inclusief financiële baten en lasten), maar de totale baten en de totale lasten zijn exact gelijk. Omgezet naar het voorgeschreven jaarrekening-model, ziet de meerjarenbegroting er als volgt uit:

	Werkelijk 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN					
Rijksbijdragen	17.688.468	18.549.511	18.433.201	18.105.872	18.011.294
Overige overheidsbijdragen	127.770	255.311	114.481	119.157	19.000
Overige baten	120.356	57.000	57.000	57.000	57.000
Totaal baten	17.936.594	18.861.822	18.604.682	18.282.029	18.087.294
LASTEN					
Personele lasten	2.131.765	2.242.668	2.176.847	2.176.847	2.176.847
Afschrijvingen	3.754	6.500	6.500	6.500	6.500
Huisvestingslasten	73.185	78.500	78.500	78.500	78.500
Overige instellingslasten	554.970	706.263	660.764	428.625	428.625
Overdrachten schoolbesturen	15.843.021	16.198.457	16.100.934	15.819.157	15.489.642
Totaal lasten	18.606.696	19.232.388	19.023.545	18.509.629	18.180.114
Saldo baten en lasten	-670.102	-370.566	-418.863	-227.600	-92.821
Financiële baten en lasten	4.924	-	-	-	-
RESULTAAT	-665.179	-370.566	-418.862	-227.599	-92.820
Resultaatbestemming / -verdeling					
Mutatie bestemmingsreserve Jeugd- en oudersteunpunten	-19.565	-	-	-	-
Mutatie nog te besteden reserve in het kader van de doelstelling algemeen	-645.614	-370.566	-418.863	-227.600	-92.821
	-665.179	-370.566	-418.863	-227.600	-92.821

11.4 Vermogenspositie – meerjarenbalans

Onderstaand is een overzicht opgenomen van het geprognosticeerd verloop van de balans op basis van de vastgestelde meerjarenbegroting 2024-2027 (deze is gebaseerd op de bij de begroting verwachte balans per 31 december 2023, deze wijkt af van de werkelijke balans per 31 december 2023).

	Werkelijk 31-12-2023	Prognose 31-12-2023	Prognose 31-12-2024	Prognose 31-12-2025	Prognose 31-12-2026	Prognose 31-12-2027
ACTIVA						
1.2 Materiële vaste activa	936	4.691	8.191	6.691	4.191	691
1.5 Vorderingen	251.103	225.000	225.000	225.000	225.000	225.000
1.7 Liquide middelen	2.373.414	1.815.425	1.444.673	1.027.310	802.210	712.890
Totaal activa	2.625.454	2.045.116	1.677.864	1.259.001	1.031.401	938.581
PASSIVA						
2.1 Algemene reserve	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
2.1 Bestemmingsreserve Jeugd-en Oudersteunpunten	109.975	-	-	-	-	-
2.1 Nog te besteden reserve in het kader van de doelstelling	1.048.885	984.406	613.840	194.977	-32.623	-125.443
2.1 <i>Subtotaal eigen vermogen</i>	<i>1.558.860</i>	<i>1.384.406</i>	<i>1.013.840</i>	<i>594.977</i>	<i>367.377</i>	<i>274.557</i>
2.2 Voorzieningen	12.200	10.710	14.024	14.024	14.024	14.024
2.5 Kortlopende schulden	1.054.394	650.000	650.000	650.000	650.000	650.000
Totaal passiva	2.625.454	2.045.116	1.677.864	1.259.001	1.031.401	938.581

Ten aanzien van de signaleringswaarde volgt daaruit in meerjarenperspectief het volgende beeld:

	Werkelijk 31-12-2023	Prognose 31-12-2023	Prognose 31-12-2024	Prognose 31-12-2025	Prognose 31-12-2026	Prognose 31-12-2027
Genormeerd eigen vermogen	627.781	621.574	660.164	651.164	639.871	633.055
Werkelijk eigen vermogen	1.558.860	1.384.406	1.013.840	594.977	367.377	274.557
Bovennormatief vermogen	931.079	762.831	353.676	-56.187	-272.494	-358.499

Uit dit overzicht blijkt dat, op basis van de meerjarenbegroting, per eind 2025 geen sprake meer is van bovennormatief vermogen.

De ontwikkeling van de indicatoren in meerjarenperspectief is als volgt:

Indicator	Omschrijving	Formule	Grenswaarde	Werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
				31-12-2023	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
Solvabiliteit 2	Geeft aan de mogelijkheid om alle schulden op lange termijn te voldoen	Eigen vermogen plus voorzieningen gedeeld door balans totaal	0,30	0,60	0,68	0,61	0,48	0,37	0,31
Liquiditeit	Geeft aan de mogelijkheid om alle schulden op korte termijn te voldoen	Vlottende activa gedeeld door kort lopende schulden	0,75	2,49	3,14	2,57	1,93	1,58	1,44
Absolute omvang liquide middelen			€ 100.000	€ 2.373.414	€ 1.815.425	€ 1.444.673	€ 1.027.310	€ 802.210	€ 712.890

Daaruit blijkt dat de solvabiliteit, liquiditeit en de absolute omvang van de liquide middelen dalen maar in alle jaren nog ruim boven de grenswaarden liggen. Dat duidt op een gezonde financiële situatie van het samenwerkingsverband.

11.5 Risicoanalyse en risicomanagement

Algemeen

De risico's van een samenwerkingsverband zijn van een andere orde dan van een schoolbestuur. Zo is er geen sprake van de exploitatie van gebouwen en zijn de werkgeversrisico's door het beperkte aantal personeelsleden evenmin vergelijkbaar met die van een schoolbestuur. Het samenwerkingsverband is primair een faciliterende organisatie, die schoolbesturen in staat stelt om passend onderwijs te verzorgen.

Ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de exploitatie, zoals de ontwikkeling van leerlingenaantallen (bepalend voor de baten) en deelname aan het speciaal (basis-) onderwijs (bepalend voor een deel van de verplichte lasten) zijn redelijk te voorspellen op basis van nu en de afgelopen jaren zichtbaar geworden trends en de caseload van het samenwerkingsverband met betrekking tot de toelaatbaarheid. Groei of krimp, zowel van het regulier onderwijs als van speciale voorzieningen, kunnen dan ook ondervangen worden in de meerjarenbegroting.

Uitgaven aan speciale voorzieningen en de ondersteuningsmiddelen voor het regulier onderwijs vormen een communicerend vat: indien in de toekomst de kosten aan speciale voorzieningen zouden stijgen, kunnen de middelen voor ondersteuning in het regulier onderwijs worden beperkt. De risico's m.b.t. (te) hoge verplichte uitgaven aan speciale voorzieningen zijn zelfs wettelijk bij schoolbesturen belegd, door de regel dat indien de verplichte afdrachten aan het speciaal onderwijs het totale budget zware ondersteuning overschrijden, de aan het samenwerkingsverband deelnemende schoolbesturen navenant worden gekort op de eigen lumpsum.

De werkelijke risico's voor een samenwerkingsverband zitten in de kwaliteit van uitvoering van passend onderwijs. De kwaliteit van de te realiseren ondersteuning wordt bepaald door de scholen en hun besturen. Risico's als het niet realiseren van een afdoende niveau van ondersteuning moeten gemanaged worden in overleg met de besturen. Zie ook de tekst hierover in het verslag van de Raad van Toezicht in 4.1.4.

De druk op samenwerkingsverbanden, ook vanuit de inspectie, om meer zicht te krijgen op de doelmatige besteding van middelen die aan de schoolbesturen worden overgedragen, is de laatste jaren dan ook toegenomen. Aangezien de arrangementen met extra ondersteuning in de basisscholen tot stand komen in overleg met de onderwijsconsulent van het betreffende werkgebied, en met de consulent op doelrealisatie worden geëvalueerd, en de middelen voor deze extra ondersteuning per arrangement worden toegekend, heeft het samenwerkingsverband een goed beeld van de kwaliteit van passend onderwijs in de scholen.

Uiteraard zijn er ook risico's die zich moeten vertalen in weerstandsvermogen. Naast de (beperkte) personele bezetting en dus enige werkgeversrisico's, is er sprake van werkprocessen die bij onzorgvuldige afhandeling tot schaderisico's kunnen leiden.

Mogelijke risico's

De risico's van het samenwerkingsverband zijn beperkt tot elementen van de bedrijfsvoering en de kerntaken. Dit leidt tot de volgende analyse:

Personeelsmanagement

Het samenwerkingsverband is een relatief kleine werkgever, maar kan niettemin om onverwachte, financiële gevolgen van dat werkgeverschap te maken krijgen. Dat zijn:

- Vervanging van personeel door arbeidsverzuim (ziekte, zwangerschap) waarbij de verzuimverzekering niet toereikend genoeg is voor het afdekken van de loonkosten aan vervanging.
- Arbeidsconflicten kunnen leiden tot juridische kosten, transitievergoedingen en uitkeringskosten. Dat laatste doet zich alleen voor indien een uitkering volgt op een ontslag dat niet onvermijdelijk is volgens het reglement van het Participatiefonds. Dit risico is in omvang en frequentie beperkt, en wordt bovendien bewaakt.

Bedrijfsvoering

De diverse administratieve processen kunnen leiden tot omissies, die vervolgens weer een financiële consequentie kunnen hebben. Deze werkprocessen zijn vastgelegd in een administratieve organisatie & interne controle (AO/IC) of handboek en de AO/IC van het administratiekantoor dat de financiële en personele administratie verzorgt. Samen met de borging van bevoegdheden in het elektronische betalingsverkeer (procuratieschema) en tenslotte de Raad van Toezicht die de exploitatie volgt via rapportages, is er sprake van een afdoende risicobeheersing van de financiële bedrijfsvoering. Nu het samenwerkingsverband enige jaren bestaat en daardoor ook het aantal verplichtingen is "gegroeid", wordt een (digitaal) contractenregister opgesteld, waardoor eenvoudiger zicht te krijgen is op doorlopende verplichtingen. Daarnaast voldoet het samenwerkingsverband aan de eisen die worden gesteld vanuit de AVG.

Kerntaken

Aparte aandacht vraagt de ‘verzilving’ of opvolging van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV). Het samenwerkingsverband geeft TLV’s af met een bekostigingscategorie. Het overmaken van de categoriekosten door DUO wordt echter aangestuurd door de schooladministratie. Het samenwerkingsverband controleert dan ook tenminste eenmaal jaarlijks (na de 1 teldatum) of de in Kijkglas 2 (plaatsingen (V)SO) geregistreerde TLV-categorieën corresponderen met de afgegeven TLV-besluiten.

Samenwerkingsverbanden worden steeds vaker geconfronteerd met de relatief hoge kosten die een passende oplossing voor ‘thuiszitters’ met zich meebrengt en situaties rond een leerling waarin de regelgeving of het dekkend netwerk niet direct voorziet. Deze risico’s zijn opgenomen in de begroting, o.a. via een “interventiebudget directeur”. Ook zijn eventuele financiële gevolgen van geschillen in de begroting opgenomen. Voor beide zaken geldt echter dat het stelposten betreft waarvoor calculatie vrijwel onmogelijk is, en dus een beroep op de risicoreserve niet is uit te sluiten.

Hoogte weerstandsvermogen

De analyse leidt tot een gewenst weerstandsvermogen of risicoreserve van € 400.000, gebaseerd op onderstaande specificatie:

	risico	impact	*	kans	risicomanagement	risicoreserve
personeelsmanagement	1 vervanging van personeel bij ziekte en zwangerschap	extra loonkosten		5	3 risico-reserve	€ 110.000
	2 arbeidsconflicten	juridische kosten		1	1 risico-reserve	€ 25.000
		transitievergoeding		4	2 risico-reserve	€ 40.000
		uitkeringskosten		4	3 risico-reserve	€ 40.000
	3 caseload calamiteiten in de bezetting	tijdelijke uitbreiding bezetting en loonkost		5	3 risico-reserve	€ 100.000
4 bedrijfsongevallen	aansprakelijkheid werkgever, eigen risico		1	1 verzekering	€ 5.000	
interne bedrijfsvoering	1 mismanagement algemeen	bestuurdersaansprakelijkheid		3	1 verzekering	€ -
	2 omissies in betalingsverkeer incl. fraude (intern en AI)	onverschuldigde betalingen		3	1 AO-IC en AK	€ -
		boetes en nabetalingen		3	1 AK	€ -
	4 ongewenste contractuele verplichtingen	afkoopkosten		1	1 contractenregister	€ 15.000
	5 diefstal, inbraak, brand	vervangingskosten		1	1 verzekering	€ -
	7 ICT shutdown	continuïteit		2	1 extern systeembeheer	€ -
	kerntaken	1 calamiteiten rond een leerling	noodzakelijke oplossing met financieel gev		2	3 gebudgetteerd
2 verwijtbaar en aansprakelijk handelen personeelsleden		aansprakelijkheid werkgever, eigen risico		1	1 verzekering	€ 10.000
3 geschillen ondersteuningstoewijzing		uitspraak schadeloosstelling		4	3 -	€ 35.000
4 geschillen privacyschending		uitspraak schadeloosstelling		2	2 software/gedragsregels	€ 20.000
onvoorzien	1 -	-		1 -	€ -	
						€ 400.000

* 1 laag
5 hoog

Per einde boekjaar 2023 ligt de werkelijke omvang van de algemene reserve boven het minimaal benodigde bedrag voor het afdekken van de risico’s.

Jaarrekening 2023

Grondslagen algemeen

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor het bepalen van het resultaat, is de verkrijgingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Tekorten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat BW 2 Titel 9 en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 'Onderwijsvrijstellingen') van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur (rekening houdend met de Rijksbesteding voor materiële instandhouding). Als ondergrens voor te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar, wordt € 500 aangehouden. De activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Verbouwing: 5 jaar

Meubilair: 5 jaar

ICT-desktop, printer en server: 5 jaar

ICT-laptops: 3 jaar

ICT-netwerkbekabeling: 20 jaar

Overige inventaris: 5 jaar

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijke geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Eigen vermogen

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Voorzieningen

De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde. De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. De voorziening is gewaardeerd tegen de waarde van € 1.000 per fte. De voorzieningen worden niet tegen contante waarde gewaardeerd, omdat het effect van de tijds waarde niet materieel is. De rente die wordt gerekend over banktegoeden is verwaarloosbaar.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten (subsidies en overige baten) en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Pensioenrechten

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfonds ABP.

Deze rechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12-maandelijke dekkingsgraden) dit toelaat. Naar de stand van januari 2024 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 113,9%. Naar de stand van 31 december 2023 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 110,5% (bron: website www.abp.nl). Het samenwerkingsverband heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

(Rijks)bijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) waar geen bestedingsplan aan ten grondslag ligt, worden volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben. Niet-geormerkte subsidies waaraan een specifiek bestedingsdoel is gekoppeld, worden op basis van een bestedingsplan toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Geormerkte OCW-subsidies met vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidie waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder overlopende passiva. Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen.

Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt gemuteerd op het eigen vermogen, zoals opgenomen onder de overige gegevens en in de toelichting op de balans.

Kasstroomoverzicht

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen ontvangsten en kosten en uitgaven.

Balans per 31 december 2023

	2023		2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR
<u>Vaste activa</u>				
1.2 Materiële vaste activa	<u>936</u>		<u>4.691</u>	
		936		4.691
<u>Vlottende activa</u>				
1.5 Vorderingen	251.103		228.776	
1.7 Liquide middelen	<u>2.373.414</u>		<u>2.686.972</u>	
		<u>2.624.517</u>		<u>2.915.747</u>
		<u>2.625.454</u>		<u>2.920.438</u>
2.1 Eigen vermogen		1.558.860		2.224.038
2.2 Voorzieningen		12.200		10.710
2.5 Kortlopende schulden		<u>1.054.394</u>		<u>685.690</u>
		<u>2.625.454</u>		<u>2.920.438</u>

Staat van baten en lasten over 2023

	2023	Begroting 2023		2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
<i>Baten</i>					
3.1 Rijksbijdrage OCW	17.688.468		16.965.460		14.825.674
3.2 Overige overheidsbijdragen	127.770		41.700		44.135
3.5 Overige baten	<u>120.356</u>		<u>95.700</u>		<u>326.686</u>
Totaal baten		<u>17.936.595</u>		<u>17.102.860</u>	
<i>Lasten</i>					
4.1 Personele lasten	2.131.765		2.187.501		1.883.374
4.2 Afschrijvingen	3.754		5.200		5.225
4.3 Huisvestingslasten	73.185		73.500		68.023
4.4 Overige instellingslasten	554.970		607.395		465.975
4.5 Overdrachten schoolbesturen	<u>15.843.021</u>		<u>14.586.703</u>		<u>11.228.112</u>
Totaal lasten		<u>18.606.696</u>		<u>17.460.299</u>	
<i>Saldo baten en lasten</i>		-670.102		-357.439	
5. Financiële baten en lasten	<u>4.924</u>		<u>-</u>		<u>-3.011</u>
		<u>4.924</u>		<u>-</u>	
<i>Resultaat</i>		<u>-665.178</u>		<u>-357.439</u>	
					<u>1.542.775</u>

Kasstroomoverzicht over 2023

	EUR	2023 EUR	EUR	2022 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat		-670.102		1.545.786
Aanpassingen voor:				
-afschrijvingen (incl. desinvesteringen)	3.754		5.225	
-mutaties voorzieningen	1.490		630	
		5.244		5.855
Veranderingen in vlottende middelen:				
-vorderingen	-22.327		370.384	
-schulden	368.704		51.785	
		346.377		422.169
Kasstroom uit bedrijfsoperaties				
Ontvangen interest	4.924		-	
Betaalde interest	-		3.011	
		4.924		-3.011
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-313.557		1.970.800
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-		1.690	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-		-	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		0		-1.690
Mutatie liquide middelen		<u>-313.557</u>		<u>1.969.110</u>
stand liquide middelen per 1-1		2.686.972		717.862
mutatie		<u>-313.557</u>		<u>1.969.110</u>
stand liquide middelen per 31-12		2.373.414		2.686.972

Toelichting behorende tot de balans

1.2 Materiele vaste activa

	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen en waardever- minderingen	Boekwaarde 1 jan. 2023	Investerings	Boekresultaat desinvestering	Afschrijvingen	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen en waardever- minderingen	Boekwaarde 31 dec.2023
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.2.1 Gebouwen en terreinen	70.882	69.975	907	-	-	907	70.882	70.882	-
1.2.2 Inventaris en apparatuur	66.958	64.938	2.020	-	-	1.974	66.958	66.912	46
1.2.2 ICT	9.001	7.237	1.764	-	-	874	9.001	8.111	890
Totaal materiële activa	146.841	142.150	4.691	-	-	3.754	146.841	145.905	936

1.5 Vorderingen

	2023		2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR
1.5.7 Debiteuren		134.928		5.286
1.5.7.1 Vordering Gemeente	10.042		21.645	
1.5.7.2 Overige vorderingen	<u>53.948</u>		<u>94.745</u>	
		63.990		116.390
<u>Overlopende activa</u>				
1.5.8.1 Vooruitbetaalde kosten	33.970		54.496	
Nog te ontvangen subsidies	-		5.652	
Nog te factureren baten	13.291		46.843	
Overige overlopende activa	<u>4.924</u>		<u>109</u>	
		52.184		107.099
Totaal vorderingen		<u>251.103</u>		<u>228.776</u>

1.7 Liquide middelen

	2023		2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR
1.7.2 Betaalrekening	1.843.301		2.156.967	
1.7.3 Spaarrekening	<u>530.114</u>		<u>530.005</u>	
Totaal liquide middelen		<u>2.373.414</u>		<u>2.686.972</u>

2.1 Eigen vermogen	Stand 1-1-2022 EUR	resultaat 2022 EUR	overige mutaties EUR	stand 31-12-2022 EUR	resultaat 2023 EUR	overige mutaties EUR	stand 31-12-2023 EUR
Algemene reserve							
2.1.1 Algemene reserve	400.000	-	-	400.000	-	-	400.000
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)							
2.1.2.1 Bestemmingsreserve verevening	281.262	1.413.236	-	1.694.498	-645.613	-	1.048.885
2.1.2.1 Bestemmingsreserve JONK	-	129.540	-	129.540	-19.565	-	109.975
Totaal eigen vermogen	681.262	1.542.776	-	2.224.038	-665.178	-	1.558.860

2.2 Voorzieningen	Stand 1 januari EUR	Dotaties EUR	Onttrekkingen EUR	Vrijval EUR	Stand 31 dec. EUR	kortlopend < 1 jaar EUR	Langlopend > 1jaar EUR
2.2.1 Personeelsvoorzieningen							
Voorziening jubilea	10.710	3.935	2.445		12.200	5.759	6.441
Totaal voorzieningen	10.710	3.935	2.445	-	12.200	5.759	6.441

2.5 Kortlopende schulden

	2023		2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR
2.5.3 Crediteuren		385.426		74.840
2.5.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen				
Belasting en premie sociale verzekeringen	65.098		63.814	
Schulden ter zake van pensioenen	18.269		16.239	
Overige kortlopende schulden	<u>344.093</u>		<u>331.833</u>	
		427.460		411.887
2.5.10 Overlopende passiva				
Accountants- en administratiekosten	4.538		8.894	
Vakantiegeld	44.977		39.763	
Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	<u>191.993</u>		<u>150.307</u>	
		<u>241.508</u>		<u>198.963</u>
Totaal kortlopende schulden		<u>1.054.394</u>		<u>685.690</u>

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	2023	Begroting 2023		2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
3.1 Rijksbijdragen					
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/EZ	17.383.251		16.824.065		14.692.462
3.1.1 Overige subsidies OCW	<u>305.217</u>		<u>141.395</u>		<u>133.212</u>
		<u>17.688.468</u>		<u>16.965.460</u>	<u>14.825.674</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies					
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>127.770</u>		<u>41.700</u>		<u>44.135</u>
		<u>127.770</u>		<u>41.700</u>	<u>44.135</u>
3.5 Overige baten					
3.5.6 Overige baten	<u>120.356</u>		<u>95.700</u>		<u>326.686</u>
		<u>120.356</u>		<u>95.700</u>	<u>326.686</u>

	2023	Begroting 2023		2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.1 Personele lasten					
4.1.1 <i>Lonen en salarissen</i>					
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	1.026.780		1.268.001		962.330
4.1.1.2 Sociale lasten	133.708		-		106.671
4.1.1.4 Pensioenpremies	149.930		-		142.518
	<u> </u>	1.310.418	<u> </u>	1.268.001	<u> </u>
					1.211.519
4.1.2 <i>Overige personele lasten</i>					
4.1.2.1 Mutaties personele voorzieningen	3.935		-		630
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	738.316		833.000		588.551
Overig	83.508		86.500		93.430
	<u> </u>	825.759	<u> </u>	919.500	<u> </u>
					682.612
Af: uitkeringen UWV en vervangingsfonds		<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
		-4.412		-	-10.756
		<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
		2.131.765		2.187.501	1.883.374

De totale gemiddelde personele bezetting in 2023 bedraagt 12,06 fte, exclusief stagiaires (2022: 12,0 fte).

4.2 Afschrijvingen					
4.2.2 Materiële vaste activa	3.754		5.200		5.225
	<u> </u>				
		3.754		5.200	5.225
4.3 Huisvestingslasten					
4.3.1 Huur	65.629		67.500		59.433
4.3.7 Overige huisvestingslasten	7.557		6.000		8.589
	<u> </u>				
		73.185		73.500	68.023

	2023	Begroting 2023		2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
4.4 Overige instellingslasten					
4.4.1 Administratie en beheer	40.776		31.500		28.987
4.4.4 Overige lasten	347.737		434.500		306.267
4.4.8 Lasten subsidie Wel in Ontwikkeling	55.152		51.395		5.436
4.4.8 Lasten subsidie Hoogbegaafdheid	111.305		90.000		125.286
	<u>111.305</u>		<u>90.000</u>		<u>125.286</u>
		<u>554.970</u>		<u>607.395</u>	
					<u>465.975</u>
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen					
Verplichte afdrachten uit te voeren door					
4.5.1.1 DUO aan (v)so	7.340.081		6.988.995		6.787.583
4.5.2.1 Doorbetaling obv 1 februari aan (v)so	-		-		348.035
4.5.2.2 Doorbetaling obv 1 februari aan sbo	2.342.342		2.580.303		75.665
4.5.3 Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	6.160.598		5.017.405		4.016.830
	<u>6.160.598</u>		<u>5.017.405</u>		<u>4.016.830</u>
		<u>15.843.021</u>		<u>14.586.703</u>	
					<u>11.228.112</u>
5. Financiële baten en lasten					
5.1 Rente baten	4.924		-		109
5.2 Overige financiële lasten	-		-		-3.120
	<u>-</u>		<u>-</u>		<u>-3.120</u>
		<u>4.924</u>		<u>-</u>	
					<u>-3.011</u>

Specificatie honorarium accountant

De volgende honoraria van Jong & Laan zijn ten laste gebracht van de organisatie een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW:

Onderzoek jaarrekening	15.125	12.705
Andere controlediensten	-	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	272	-
Andere niet-controlediensten	-	-
<i>Accountantslasten</i>	<u>15.397</u>	<u>12.705</u>

Model G. Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt			
Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Hoogbegaafdheid	HBL19074	11-11-2019	Ja
Wel in Ontwikkeling	WIO22062	31-10-2022	Ja
Hoogbegaafdheid	HBL23EM0018	14-12-2023	Onderhanden
Hoogbegaafdheid	HBL230013	21-12-2023	Onderhanden
G2. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar			
Niet van toepassing			
G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar			
Niet van toepassing			

Bestemming van het exploitatiesaldo

Het resultaat over het verslagjaar 2023 van € 665.178 negatief wordt in zijn geheel onttrokken aan het eigen vermogen:

	Resultaat 2022	Resultaat 2023
Algemene reserve risico's	-	-
Bestemmingsreserve Jeugd- en Oudersteunpunten	129.540	-19.565
Bestemmingsreserve nog te besteden in het kader van de doelstelling	1.413.235	-645.613
Totaal	1.542.775	-665.178

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van belang zijn voor de beoordeling van de financiële positie van het Samenwerkingsverband.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Huurovereenkomst

Samen met Samenwerkingsverband VO Noord Kennemerland is een huurovereenkomst overeengekomen met Stichting Beheer Grobel voor een periode van 5 jaar. De looptijd was t/m 28 februari 2021 en is met vijf jaar verlengd t/m 28 februari 2026. De gehuurde bedrijfsruimte ligt aan de Hertog Aalbrechtweg 5 te Alkmaar. De huurprijs bedraagt € 88.489 op jaarbasis, waarvan 50% voor rekening van het samenwerkingsverband is.

Dienstverleningsovereenkomst ambulante begeleiding

Het samenwerkingsverband heeft een dienstverleningsovereenkomst voor ambulante begeleiding afgesloten met stichting Heliomare en stichting Aloysius. De overeenkomsten zijn ingegaan per 1 augustus 2015 voor onbepaalde tijd waarbij de af te nemen omvang jaarlijks wordt besproken (twee schooljaren vooruit) en de tarieven worden geïndexeerd a.d.h.v. de indexering van de bekostiging).

Duurzame inzetbaarheid

Er zijn geen medewerkers die gebruik maken van de mogelijkheid om verlofuren te sparen.

Licenties

Met Dotcomschool is een leerwinst licentie per jaar overeengekomen. De jaarlijkse kosten van de overeenkomst bedragen € 70.180.

WNT-verantwoording 2023

De WNT is van toepassing op samenwerkingsverband po Noord-Kennemerland. Het voor samenwerkingsverband po Noord-Kennemerland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum. Het huidige bestuursmodel, ingevoerd in 2019, heeft geen wijzigingen in 2023.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	A.M.H. Ottenheim-Vliegen	J. Oosterman
Functiegegevens	Alg. Directeur/bestuurder	Alg. Directeur/bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-30/09	01/09-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,90	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 81.898	€ 33.289
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.248	€ 5.450
<i>Subtotaal</i>	€ 97.146	€ 38.739
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 150.113	€ 74.537
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 97.146	€ 38.739

Gegevens 2022	A.M.H. Ottenheim- Vliegen	J. Oosterman
Functiegegevens	Alg. Directeur/bestuurder	NVT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12	NVT
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	NVT
Dienstbetrekking?	ja	NVT
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 113.613	NVT
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.542	NVT
<i>Subtotaal</i>	€ 134.155	NVT
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 214.207	NVT
Bezoldiging	€ 134.155	NVT

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	A.M.G. Volp-Kortenhorst	J.H. Bouwmeester	R.G.H. van Dam
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 4.943	€ 3.448	€ 3.448
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 33.450	€ 22.300	€ 22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 4.943	€ 3.448	€ 3.448
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
	A.M.G. Volp-Kortenhorst	J.H. Bouwmeester	R.G.H. van Dam
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 4.300	€ 3.000	€ 3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 32.400	€ 21.600	€ 21.600

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

Niet van toepassing

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De overige modellen zoals voorgeschreven in het verantwoordingsmodel WNT 2023 zijn niet van toepassing.

Overige gegevens

Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten van het Samenwerkingsverband is geen statutaire regeling betreffende de resultaatbestemming opgenomen.

Aan de raad van toezicht en
de directeur-bestuurder van
Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Noord-Kennemerland
Hertog Aalbrechtweg 5
1823 DL ALKMAAR

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Noord-Kennemerland te Alkmaar gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Noord-Kennemerland op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Noord-Kennemerland, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De directeur-bestuurder is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is de directeur-bestuurder tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 17 april 2024

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

Mevrouw C. Rabe
Registeraccountant